

Večernji list

11. IZDANJE • ZAGREB, ČETVRTAK 13. IV. 1961. • GOD. III • BR. 519 • DINARA 20

NA SVEČANOJ VEČERI PREDSEDNICI TITO I BURGIBA
IZMIJENILI ZDRAVICE

ZDRAVICE NA 'GALEBU'

TUNIS, 13. travnja (Tanjug) - Predsjednik Tito i Jovanka Broz priredili su sinoć na »Galebu« svečanu večeru u čast predsjednika Burgiba.

Na večeri su bili članovi tuniske vlade, najviši politički i državni funkcioneri, a s jugoslavenske strane članovi delegacije, ličnosti koje prate predsjednika Tita na putu po zemljama Afrike kao i jugoslavenski ambasador u Tunisu Miloš Lalović.

Za vrijeme večere, predsjednik Republike Josip Broz Tito i predsjednik Tunisa Habib Burgiba izmijenjali su zdravice. Predsjednik Tito zahvalio je mnogo uspješba u daljem razvitku Tunisa i suradnji između dviju zemalja.

Predsjednik Tuniske Republike Burgiba u svojoj zdravici je istakao da je dočekom, koji je priredio predsjedniku Titu, narod Tunisa želio da pokaže koliko poštuje narode Jugoslavije, njegove rukovodioce, a posebno predsjednika Tita.

Poslije večere, predsjednik Tito sa suprugom Jovankom priredio je u čast predsjednika Burgiba prijem u hotelu »Majestic« kome je prisustvovao veći broj uzvanika.

TUNIS, 13. travnja (Tanjug) - Profesori dr. Isidor Papp i dr. Radičević Berović, koji se nalaze u pratnji predsjednika Tita, posjetili

su jučer poslije podne Sen. mjesto u blizini Tunisa gdje jugoslavenski Crveni križ priprema prvi rehabilitacioni centar za alžirske ranjenike.

Predsjednik Crvenog križa Jugoslavije, Olga Milošević, koja je tim povodom doputovala u Tunis, posjetila je također ovaj centar u kojem se radovi privode kra-

ju.

Goste iz Jugoslavije pozdravili su alžirski radnici, stručnjaci i tehničari koji rade u ovom centru.

Na prijemu je također bio predsjednik privremene alžirske vlade Ferhat Abas s članovima vlade.

REAGIRANJE SVJETSKJE JAVNOSTI POVC IOM PRVOG LETA ČOVJEKA U SVEMIR

USPJEH NAUKE

BEOGRAD, 13. travnja — Uspješan let sovjetskog pilota majora Jurija Gagarina u svemir prokomentiran je u cijelom svijetu od državnika, istaknutih učenjaka-astronautičara i drugih ličnosti. Prema stranim agencijama, let sovjetskog pilota u kozmos svuda je okarakteriziran kao izvanredno tehničko dostignuće i sovjetskim učenjacima i inženjerima koji su ovo omogućili upućuju se najsrdajnije čestitke.

MAJOR JURIJ GAGARIN - PRVI JE ČOVJEK KOJI SE VINUD NA GRANICU SVEMIRA I KOJI JE KAO PUTNIK SVEMIRSKOG BRODA »ISTOK« LETIO FANTASTIČNOM BRZINOM OD 27 TISUČA KM NA SAT

ŠTAFETA U SUBOTICI

SUBOTICA, 13. travnja (Tanjug) — Štafa Mladosti stigla je jučer popodne u Suboticu, odakle je nastavila put preko Bajmoka za Sombor.

Građani usputnih mjesta od Novog Sada do Subotice svečano su dočekali i pozdravili nosioce štafete.

BRZOJAV PREDSEDNJKA TITA POVODOM USPJEHA SOVJETSKE NAUKE

TITOVA ČESTITKA

BEOGRAD, 13. travnja (Tanjug) - Predsjednik republike Josip Broz Tito uputio je predsjedniku Prezidijuma Vrhovnog Sovjeta SSSR Leonidu Brežnjev i predsjedniku Savjeta ministara SSSR Nikiti Hruščovu sljedeći brzojav: »U ime naroda i vlade Jugoslavije i u svoje lično ime čestitam Vama, sovjetskim učenjacima i čitavom sovjetskom narodu na veličanstvenom uspjehu, koji je postigla sovjetska nauka lansiranjem čovjeka u svemir i njegovim uspješnim vraćanjem na Zemlju. Ovo je događaj koji odražava novu epohu u razvitku čovječanstva«.

Šef gigantskog opservatorija u Jodrell Banku blizu Manchestera, profesor Bernard Lovell rekao je da let sovjetskog čovjeka u kozmos predstavlja najveće dostignuće tehnike u historiji. Lovell predviđa da će sljedeći korak biti da čovjek ostane u svemiru jedan ili dva dana, zatim da će kružiti oko Mjeseca i najzad da će se iskrcati na Mjesec.

Petpredsjednik britanskog interplanetarnog društva Kenneth Gatland rekao je: »Svjetlet ulazi u potpuno novu

eru koja može da izvanredno obogati naše shvaćanje svijeta«.

Izjavljujući da lansiranje čovjeka u kozmos predstavlja (NASTAVAK NA 12. STR.)

Gagarin

Prvi čovjek u svemiru!

Prvi let, prvi uspješni izlet ljudskog bića prima zvjezdanim prostorima! U visine kojima je čovjek stremio od svog postanja, ali o kojima je još do jučer mogao samo da sanja!

Veliki, zaista jedinstveni trenutak historije: daleka, nedokučiva, nekad tako zadržavajuća i misteriozna prostranstva kozmosa — eto, najzad, na dohvat ljudske ruke!

Znali smo, ono što su ljudi još odavno vjerovali mi smo unazad nekoliko godina mogli sve pouzdanije matiti: da će taj uzbudljivi trenutak doći. I da se svakog časa približava.

Toliko čak da je, po zamisli dvojice svojih reportera, »Večernji« 1. aprila o. g. imao objaviti senzacionalnu vijest iz Moskve i New Yorka — da su sovjetski i američki učenjaci uspješno lansirali zajednički sovjetsko-američki svemirski brod sa dva prva kozmička pilota, jednim plavokosim sovjetskim majorom i jednim ornomanjastim američkim pukovnikom.

Vijest je sadržavala sve potrebne podatke o mjestu lansiranja, snazi pogonske rakete, težini svemirskog broda, putanji i brzini leta, funkcioniranju instrumenata, reakcijama prvih astronauta, vremenu i mjestu njihova spuštanja...

Sve je bilo takoreći perfektno i više nego vjerovatno, ali je urednik humanističke rubrike našao jedan krupan nedostatak. Naime, po njegovom mišljenju, verzija o zajedničkom sovjetsko-američkom poduhvatu toliko je bila nevjerovatna da bi i najnaivniji čitalac mogao već na prvi pogled zaključiti o čemu se radi. I tako je »Večernji« 1. aprila izašao bez prvopripremljene...

A jučer, svega desetak dana iza tog neuspjeha i u redakcijski koš bačenog vice-pružila nam se prilika da čitaocima jedino krupnu vijest: o prvom letu čovjeka u svemiru!

Čestitajući sovjetskim učenjacima na tom fantastičnom uspjehu i očekujući skoro vijesti o sličnim poduhvatima njihovih američkih kolega, htjeli bismo izraziti nadu da će ti izleti u svemir poslužiti napornim milovoljubivog čovječanstva da se petlja dostignuća ljudskog uma iskoristi za dobru svjetlost. Zemlju

Embassy

ODJEK TITOVOG BORAVKA U TUNISU

PUNA PAŽNJA

Govor predsjednika Tita u tuniskom parlamentu izazvao je ogromnu pažnju tuniske štampe. Osim ovog značajnog govora, tuniska štampa posvećuje puni publicitet i boravku predsjednika Tita i njegove pratnje u Tunisu.

List »La Presse« naziva Tita apostolom mirne koegzistencije i uvjerenim borecem za očuvanje ravnoteže i svjetskog mira. »Maršal Tito je primljen u Tunisu s posebnim sjajem — piše list. Nije zaboravljena sličnost jugoslavenske i tuniske politike ni snažna ličnost maršala i prijateljska osjećanja između dviju zemalja.«

List »Al Amal« piše, da su rukovodnici tuniske partije Nedestur primili Tita kao borca za stvar čovječanstva i očuvanje čovjekovog dostojanstva.

Osim tuniske štampe, ogromnu pažnju posvetili su boravku i govoru predsjednika Tita u Tunisu i svi listovi u svijetu. Agencija »France Presse« donijela je opširan izvod iz Titovog govora u tuniskom parlamentu citirajući one dijelove koji se odnose na alžirski problem i njegovo rješenje. Agencija citira Titove riječi da bez oklijevanja treba likvidirati kolonijalizam u svim njegovim vidovima, dokrajčiti trku u naoružanju, zaključiti međunarodni sporazum o općem i potpunom razoružanju.

Britanska agencija Reuter citira dijelove Titovog govora koji se odnose na situaciju u Kongu i namjere kolonijalista da spriječe proces emancipacije zavisnih zemalja u Africi.

Kairski »Al Akbare« podsjeća na Titove riječi da je došlo vrijeme da alžirski narod ostvari svoje opravdane ciljeve u borbi za nezavisnost i da se pregovori o alžirskoj nezavisnosti mogu voditi samo s istinitim predstavnicima alžirskog naroda.

Malijski list »Essort« također donosi opširne izvode iz Titovog govora posebno naglašavajući one dijelove koji se odnose na akciju UN u Kongu.

Irački list »Bajer« prenosi komentar marokanskog lista »Al Tahrir« o odnosima Jugoslavije i afričkih zemalja. Također irački »Zaman« ističe da u Titovim razgovorima s tuniskim državniciima važno mjesto zauzima Alžir.

Talijski listovi donose opširne izvještaje o Titovom boravku u Tunisu bogato ilustrirane fotografijama. Pod naslovom »Tito izrazio solidarnost s Alžiro« rimski »Popolo« objavljuje vrlo opširne izvode iz Titovog govora u tuniskom parlamentu. »Il Giorno« podvlači Titovu izjavu da upotreba sile ne može omesti alžirski narod da ostvari svoje pravo na slobodu i nezavisnost.

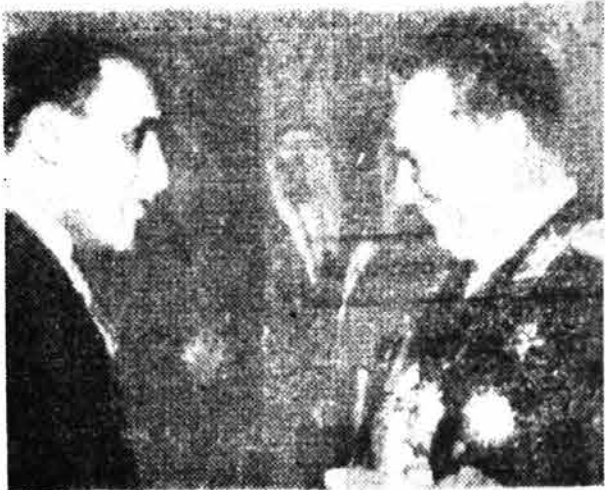
Pariski »Combat« citira Titovo mišljenje o uzrocima današnje zategnutosti u svijetu, o situaciji u Kongu, likvidaciji kolonijalizma i ulozi UN.

Austrijski listovi najviše prostora posvetili su onom dijelu Titovog govora koji se odnosi na podršku Jugoslavije Alžiru.

Švicarski i švedski listovi objavili su opširne agencijske izvještaje o boravku Tita u Tunisu. Ciparski listovi redovno na prvim stranicama donose ove vijesti, a ciparska televizija prenijela je žurnal o Titovom putu po zemljama Sjeverne Afrike.

Titov govor prenijele su u opširnim izvodima radiostanice u Londonu, Kairu, Kölnu, Tunisu, Parizu i svim većim centrima u svijetu.

Jučer priprepudne predsjednik Tito primio je na »Galeb« delegaciju privremene alžirske vlade koja je predvodio predsjednik vlade Ferhat Abas. U izjavi tuniskoj novinskoj agenciji TAP, ministar informacija privremene alžirske vlade Jazid je rekao: »Mi smo veoma zadovoljni razgovorima s predsjednikom Titom. U suradnji koja je ostvarena, alžirska revolucija nailazila je uvijek na puno razumijevanje i podršku jugoslavenske vlade, jugoslavenskog naroda i maršala Tita. Danas smo imali priliku da kažemo predsjedniku Titu koliko cijenimo pomoć koju nam je Jugoslavija uvijek pružala.« Predsjednik Tito zadobio je članove privremene alžirske vlade na ručku.

SUSRET PREDSEDNIKA TITA I PREDSEDNIKA ALŽIRSKOJ VLADI FERHATA ABASA.

situacija

Jugoslavija je još jednom podržala napore da se laoski problem riješi mirnim putem i da se priključe u ovoj zemlji konačno sredi. To je uvjerenje koje je stekao nakon jugoslavensko-laoskih razgovora koje je vodio u Beogradu između potpredsjednika Kardelja i predsjednika laoske vlade Suvana Fuma. Suvana Fuma boravi u Jugoslaviji kao gost jugoslavenske vlade nakon posjeta Londonu i Parizu. Iz Beograda on putuje u Washington gdje će nastaviti svoje napore.

Angola je postala novo žarište ustanka protiv kolonijalne vlasti Portugala. U ovoj zemlji u kojoj se donedavno još nije moglo govoriti o nekom obilježju pokušaju da se likvidira kolonijalni sistem, domaćini su krenuli u šume i povelili pravi partizanski rat protiv kolonizatora. U želji da svladaju ustanak, portugalski kolonizatori šalju u Angolu pojačanja, a teško naoružani odredi portugalske vojske uz potporu tenkova siju smrt u ustaničkim predjelima.

Zanimljivu ocjenu situacije u svijetu dao je jučer britanski premijer Macmillan koji se sada nalazi u službenom posjetu Kanadi gdje razgovara s kanadskim premijerom Diefenbakerom o političkim problemima. Macmillan je rekao da svijet danas živi u »ravnoteži straha« i dodao da je u Washingtonu stekao utisak da Kennedyjeva vlada nema namjeru snabdijeti zemlje članice NATO-a projektilima tipa »Polaris«. Time bi ujedno bila, ukoliko se ova Macmillanova ocjena pokaze kao tačna, ublažena barem jedna oštrica u međunarodnim odnosima.

SUĐENJE RATNOM ZLOČINCU EICHMANNU

BEZ MILOSTI

• ODBAČENI ZAHITJEVI DRA SERVATIUSA • EICHMANN I ZAGROBNI ŽIVOT • NACISTIČKOM ZLOČINCU IMA PRAVO SVATKO DA SUDI

Danas se u Jeruzalemu u sali »Beit Haama« neće nastaviti suđenje ratnom zločincu Eichmannu, zato što je dan posvećen sjećanju na milijune Jevreja koji su masakrirani u evropskim koncentracijskim logorima u toku nacističkog režima.

U toku jučerašnjeg suđenja nastavio je svoje izlaganje državni tužilac Gideon Hausner koji je pobijao primjedbe obrane da izraeljski sud nema pravo suditi Eichmannu, navodno zbog toga što su zločini počinjeni izvan Izraela. Branilac optuženog Eichmanna dr Servatius iznio je prvog dana suđenja da država Izrael nije kompetentna suditi Eichmannu i zato, što su zločini za koje se on optužuje počinjeni prije osnivanja Izraela kao države. Tužilac Hausner je svoje izlaganje zasnovao na međunarodnom pravu ističući da ne postoji odredba kojom bi se ograničavalo pravo suđenja ratnim zločincima samo na teritorij na kojem su zločini počinjeni. »Svatko tko uhvati nacističkog ratnog zločinka ima pravo da mu sudi«, rekao je Hausner. »Kada mi ne bismo sudili Eichmannu, sasvim je moguće da on uopće ne bi bio suđen, da bi zlo-

čini bez presedana ostali nekažnjeni!« Sam zločinac Eichmann držao se u toku dosadašnjeg suđenja na izgled dezinteresiran. Nije pokazivao nikakve znakove uzbuđenja i nije se osvrtao na auditorij iz staklene kabine u kojoj sjedi za vrijeme suđenja. Prema izjavi pomoćnika dra Servatiusa, Eichmann se u svoje slobodno vrijeme bavio studiranjem djela o zagrobnom životu. On se vjerojatno na taj način želi ograditi od stvarnosti i sredine u kojoj se nalazi.

Optuženi Eichmann sa svojim branilcem ima vezu preko mikrofona koji spaja optuženičku klupu sa stolom za kojim sjedi obrana. Na taj način omogućeno je dru Servatiusu da Eichmannu postavlja pitanja i da se optuženi s njim konzultira.

Novinarima je također veoma olakšan njihov zadatak. Sudnica je snabdjevena najmodernijim tehničkim ure-

dajima. Reporterima koji mogu pratiti proces krećući se u sudnici i po hodnicima zarade. Suđenje Eichmannu nastavit će se u petak prije podne.

SVJEDOCI OPTUŽBE... (Karikatura D. Fitzpatricka u »St. Louis Post-Dispatch«)

SALAZAR - PROFESOR DIKTATOR

CINIZAM DIKTATORA

»Vlade ne smiju nikada da se povode javnim mišljenjem masa, jer je to javno mišljenje uvijek inferiorno i različitije od javnog mišljenja Nacije.«
To je upravo uvredljivo za narodne mase. No, nije jasno što je to Nacija. Salazar u naciji ne vidi narod ili narodne mase. Za njega je to nešto apstraktno, pa i u slučaju da pod time razumijeva Državu. No, može li Nacija kao Država imati — neko javno mišljenje? Nema javnog mišljenja bez javnosti, a to su živi ljudi. Eto, to je primjer Salazarove mase.

Da bi mogao bolje »komandirati«, Salazar ovako tumači pojam slobode: »Ima samo apsolutnog autoriteta. Nikada nema i ne može biti apsolutne slobode. Sloboda garantirana od Države, podržana autoritetom, jedina je moguća sloboda, ona sloboda, koja može dati, neću kazati sreću čovjeku, ali sreću ljudima.«
U toj maglovitoj formulaciji jasno je ipak ono bitno, da Salazar ne priznaje stvarnu slobodu, a da za sebe traži apsolutnu slobodu, odnosno — apsolutističku vlast.

»ČVRST POREDAK«
On ide tako daleko da poredak u diktaturi ovako veliča: »Čvrst poredak je uvijek plod ljepote.« Čvrst autoritet je po njegovu mišljenju nešto o čemu se ne smije diskutirati, a evo zašto: »To je sjajan dar Božje Providnosti.

bez čega ne bi bilo ni socijalnog života, ni ljudske civilizacije.«
Ovako je lirski opjevao svoju diktaturu: »Naš sadašnji režim, kojega nastavljaju nazivati diktaturom, pa dodajući forme pogrdan epitet »fašistička«, blag je kao što su blagi naši narodni običaji, skroman kao što je skroman život naše Nacije, a prijatelj je rada i puka.«

KONTRADIKCIJE
Jednom je to čvrst autoritet, a zatim opet nešto blago i nježno. Salazar je i kontradiktoran. Evo njegovih riječi, koje negiraju »blagost«: »Mi moramo ostvariti snažnu Državu u ime svetih interesa Nacije. Pred napadom krivo shvaćene slobode, mi moramo uvijek jačati autoritet, koji bi se htjelo potcijeniti i umanjiti. Mi moramo dati državnoj mašini čvrsti smjer, da budu moguće rapidne odluke i savršeno izvršavanje tih odluka.«
Da bi opravdao diktaturu, on ovako govori: »Ne može biti jake Države, bez čvrste vlade.«
Izruguje se onima, koji govore o suvremenom narodu. Salazar smatra da je to izmišljotina. Po njegovu mišljenju: »Narod nije suveren. On ima samo jednu potrebu: da bude dobro vladan.«

PROTIV INTERNACIONALIZMA
Salazar se ne ustručava da o narodima i narodima kaže i ovo:

»Kaže se da kraljevi nemaju memorije, ali očito je da je narod imao još manje.«
Možda je htio reći da je portugalski narod zaboravio na slobodu i ne misli više na nju. Ali vara se ako misli da će zaboraviti ono što on, Salazar, izvodi.

Salazar uzvikuje: »Ma smo protiv svih internacionalizama, protiv komunizma, protiv socijalizma, protiv slobodnog sindikalizma, protiv svega onoga što umanjuje, dijeli i razdiče porodicu, protiv klasne borbe, protiv bezbožnika, protiv materijalističkog pogleda na život.«

Osobito je protiv klasne borbe: »Mi ne prihvaćamo borbu klasa kao historijsku činjenicu, a niti kao načelo koje formira ekonomsku i socijalnu organizaciju.«

NOVA »FORMULA«
On doduše vidi da se neposredni interesi radnika i poslodavaca sukobljavaju, ali on ne namjerava dozvoliti da se sukob proširuje i povećava, pa zato država treba da ih izmiruje, no ne u prilog jedne ili druge strane, nego »u korist reguliranja ekonomskog života nacije.« Zato on izmišlja jednu novu formulu, da bi definirao »rad«. Po njemu je i kapital neka vrsta rada, jer on »poduzima i stvara, on dirigira i kontrolira.« Izričito kaže: »Mi ne možemo dozvoliti da radnička klasa bude tretirana kao privilegirana klasa. Mi nemamo interesa da joj kad-

mo, da bi nam ona dala podršku, a niti da je harangiramo protiv nekoga, pa da pride u ekspoziciju i da zbog toga moramo poslije na nju strjeljati. U autoritativnom režimu mi tražimo od nje da njen rad bude discipliniran, pošten i savjestan, u interesu zajednice. Država je tu da to koordinira s drugim aktivnostima i da tu klasu inkorporira u cjelinu nacionalne ekonomije.«

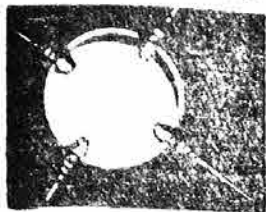
VOJNA PARADA U POVODU GODIŠNJICE SALAZAROVA REZIMA U LISBONU

To je čisti cinizam, a nastavlja se ta mo gdje je riječ o sindikatima: »Ne može biti sindikata gdje vlada korporativni duh i gdje se ne priznaje klasna borba.«

Posve je razumljivo zašto politički na latifundija, koja je u Portugalu još na snazi, zašto buržoazija i zašto crkva podupire Salazara.

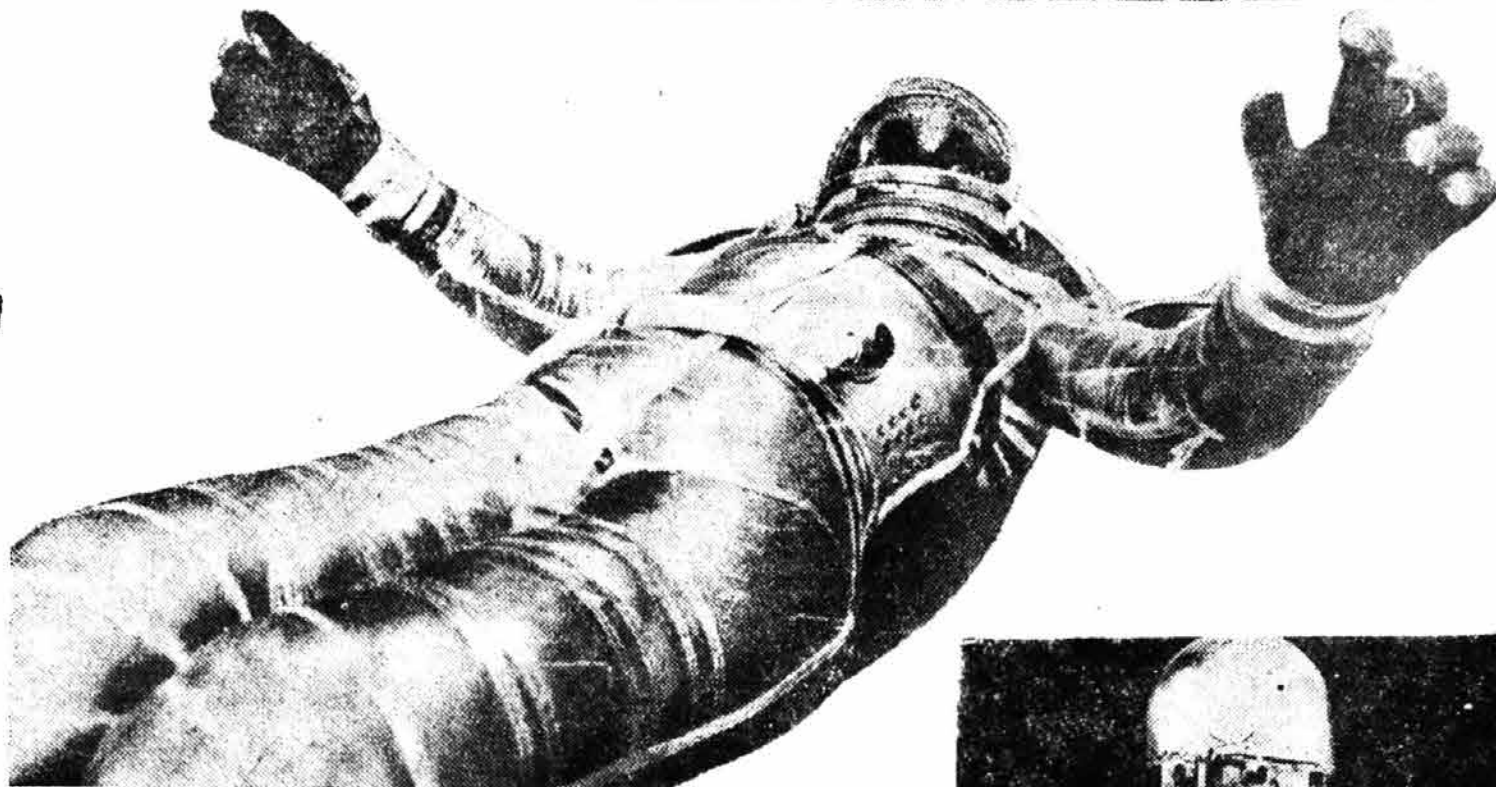
(Nastavlja se)

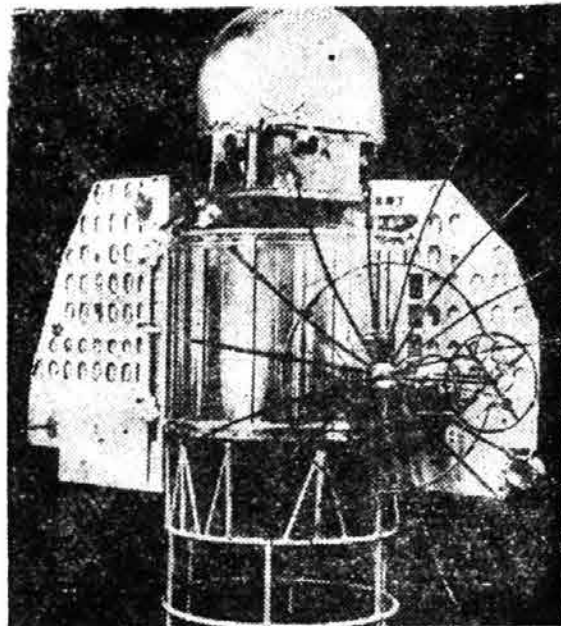

SPUTNIK 1 4 X 1957
415 kg prvi umjetni satelit

Ostvaren
Ikarov
san o
letu
prema
Suncu

KOLUMBO SVEMIRA

VENUSIK, KOJI JE 12. II 1961. POSLAN PREMA VENUSU

PRVI ASTROPILOT

Prvi svemirski putnik zrakoplovni major Jurij Gagarin je rođen 1934. godine u Smolenskoj oblasti. Poslije rata završio je znanstvenu industrijsku školu, a 1955. saratovski industrijski tehnikum. Kao student stupio je u klub ljubitelja avijacije u Orenburgu, završio zrakoplovnu školu i postao pilot. Godine 1949. Gagarin je postao član Komsomola, a u lipnju 1960. primljen je u KP Sovjetskog Saveza. Gagarin je oženjen i ima kćerku.

»Prvi čovjek koji je za nepunih sat i po obletu zemaljsku kuglu izvan atmosfere koja nas okružuje, prvi kozmički let za kojim je čovjek čeznuo otkako mu nebo nije nebo već beskonačan prostor, veliko je ostvarenje i velika pobjeda nauke za koje treba Sovjetskom Savezu i njegovim naučnim radnicima čestitati s najdubljim zadovoljstvom« – rekao je predsjednik Slovenske akademije znanosti i umjetnosti akademik Josip Vidmar. Ova izjava data je nekoliko sati nakon što je jučer u Moskvi objavljena službena vijest da je prvi svemirski putnik sretno aterirao na Zemlju.

U ovim riječima slovenskog akademika sažete su misli i osjećanja koja su se jučer rodila u svijesti stotina milijuna ljudi, kad su čuli da se poslije čeličnih divova i strojeva koji su posljednjih godina iz SSSR i SAD lansirani u svemir, u beskonačne kozmičke prostore vinuo i čovjek. Čovjek koji je granice čovjekova znanja i moći pomaknuo u beskonačni svemirski prostor, a možda ih i potpuno izbrisao.

Historijski podvig, koji je jučer uzbudio čitav svijet, počeo je u 9,07 sati po moskovskom vremenu, a završen je u 10 sati i 55 minuta, kad se svemirski brod »Istok« spustio na teritorij Sovjetskog Saveza s prvim svemirskim putnikom Jurjem Gagarinom. U ovom kratkom vremenu pilot Gagarin je na čelnom višestepenom raketom u kozmičkom brodu, obletio Zemlju i podnio nevjerojatne teškoće kozmičkog leta koje izaziva beztežinsko stanje i povećanje njegove vlastite težine za nekoliko puta. U 9 sati i 52 mi-

nute po moskovskom vremenu, major Gagarin se nalazio nad Južnom Amerikom. Svemirski putnik proveo je u letu ukupno 108 minuta. Kočnice su počele djelovati poslije 78 minuta leta, a samo ateriranje trajalo je 30 minuta. Deci minuta prije uspjelog ateriranja, radio-telegrafisti novinske agencije Tanjug uhvatili su na jednoj od tri talasne dužine satelita signale slične Morseovima. Ovi signali čuli su se oko osam minuta.

Eksperimentalne pripreme za let čovjeka u svemir u Sovjetskom Savezu su zapravo započele 3. studenog 1956., kad je u putanju oko Zemlje lansirani drugi sovjetski umjetni satelit koji je nosio hermetički zatvorenu kabinu. U toj kabini nalazile su se tada prve eksperimentalne životinje. U njoj je bio uveden klimatski uređaj, a nalazile su se i rezerve hrane i uređaji koji su bilježili reakciju životinja prilikom leta. Ovaj Sputnik bio je težak 503,3 kilograma.

Kad je 15. svibnja 1958. lan-

siran treći Sputnik s težinom od 1327 kilograma počela je nova etapa priprema čovjekova leta u svemir. Tada je naime počela izgrađnja novih kozmičkih brodova koji su zamijenili dotadašnje Sputnike. Novi je kozmički brod zapravo bio čovjekov stan u prostanstvima svemira. Prošle godine je prvi put uspješno lansirano ovakav kozmički brod.

Dok su se vršili eksperimenti s kozmičkim brodovima, sovjetski učenjaci su rješavali i medicinsko-biološke probleme s kojima se dotada nauka nije susretala. Jedan od glavnih problema je veliko ubrzavanje čovjekova kretanja. Podrobna ispitivanja su pokazala da ne postoji takva brzina koju ljudski organizam ne bi mogao podnijeti, ako ovo ubrzavanje nije suviše intenzivno. Drugi problem je povećavanje za tri, pet i više puta težine čovjekova tijela prilikom ispaljivanja rakete. I ovaj zadatak je riješen i to na taj način, što je organizam svemirskog putnika bio svestrano treniran i pripremljen za napore koje će morati podnijeti za vrijeme leta u svemir.

Poseban problem, ovoga puta problem koji ne postavlja čovjekov organizam, bio je problem goriva, koje se upotrebljava za pokretanje svemirskog broda. Po svemu sudeći prilikom lansiranja sovjetskog svemirskog broda s prvim svemirskim putnikom, upotrebjeno je specijalno gorivo. Naime, klasično gorivo bi zahtijevalo raketu-nosača satelita koja bi bila teška prilikom starta nekoliko tisuća tona zbog težine goriva. Zna-

JOHN KENNEDY:

Lansiranje čovjeka u svemir i njegov povratak na Zemlju je izvanredan tehnički uspjeh. Ispitivanje našeg sunčanog sistema je težnja koju dijelimo mi i cijelo čovječanstvo sa Sovjetskim Savezom, a ovo je jedan važan korak naprijed k tome cilju. Naš vlastiti program za slanje čovjeka u svemir je usmjeren istom cilju.

HAROLD MACMILLAN:

Let svemirskog čovjeka u svemir je veoma značajno dostignuće. Ja sam poslao poruku s čestitkama sovjetskom premijeru Nikiti Hruščovu.

Či, da su sovjetski učenjaci učinili i ogroman kvalitetni skok pronalaskom visoko-energetske kombinacije laganih raketnih goriva.

No, prilikom jučerašnjeg podviga nije riješen samo problem pogona nego je učinjen i ogroman napredak u primjeni elektronike i automatizacije. Precizni i izvanredno osjetljivi strojevi bili su upotrebljeni za ubacivanje nosača u putanju Zemlje, za upravljanje svemirskim brodom i njegovim ateriranjem.

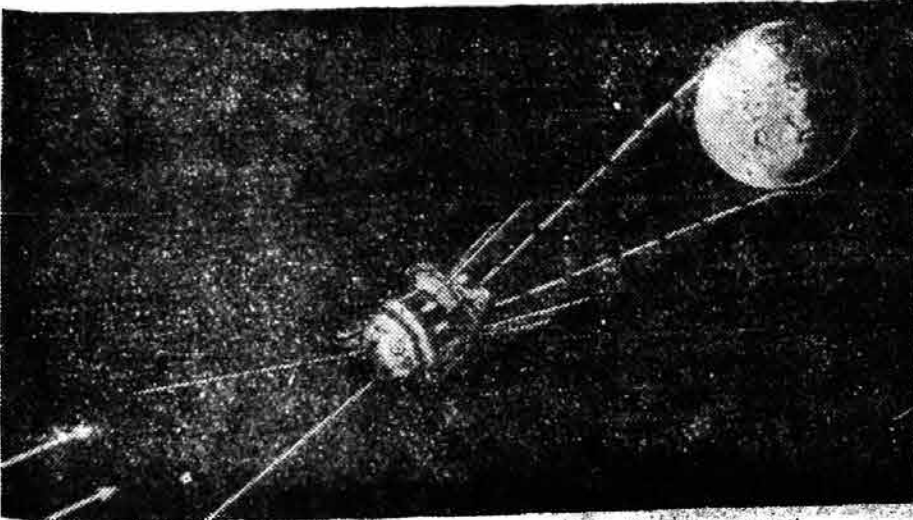
Visina na kojoj je svemirski brod jučer letio kreće se između 150 i 300 kilometara. To je zapravo prag svemira. U toj zoni vladaju uvjeti koji su identični s uvjetima u samom svemiru. Prema tome, iskustva postignuta prilikom leta na ovoj visini potpuno su dovoljna da bi se svemirski brod sa putnikom mogao uputiti i u beskrajne prostore svemira. Sovjetski učenjaci su svijesno zadržali svemirski brod na ovoj visini, jer je to prvi svemirski brod sa čovjekom-putnikom, a svako povećanje ove visine bi u ovoj prvobitnoj fazi ogromno povećalo rizik kome bi bio izvrnut život pilota Gagarina.

Predsjednik Stručnog Savjeta Savezne komisije za nuklearnu energiju i predsjednik Naučnog odbora Instituta »Ruđer Bošković« u Zagrebu dr Ivan Supek, rekao je o najnovijem podvigu sovjetskih učenjaka slijedeće: »Ovo je daljnji odlučan prodor čovjeka u svemir. Pri ovom podvihu fascinantna preciznost kojom je raketa lansirana u Zemljinu putanju, a svakako i visoki stepen elektronike i tehnologije goriva. Nema sumnje da će poslije ovog velikog uspjeha, uslijediti pokušaj da se čovjek vine do sunčevih planeta.«

Naučni suradnik beogradskog Opservatorija V. Oskanjan je rekao: »Uspjeli pokušaj čovjekovog prisustva u svemiru je dobar znak da će ljudi u bliskoj budućnosti moći proučavati nebeska tijela neposredno iz svemirskog prostora. Prema tome ovaj uspjeh je prekretnica ne samo u oblasti astronautike već i u čitavoj nauci.«

Milorad Protić, također naučni suradnik beogradskog Opservatorija, rekao je: »Činjenica da je organizam čovjeka izdržao neshvatljivu brzinu od 27.000 kilometara na sat i promjene brzine satelita da bi se mogao spustiti na Zemlju, dosad je najveći uspjeh nauke kome se raduje svaki čovjek.«

Prvu naučnu i tehničku vrijednost jučerašnjeg podviga teško je danas predvidjeti. U svakom slučaju 12. travnja 1961. godine ulazi u historiju čovječanstva kao datum koji je prekretnica u životu čovjeka. Samo po sebi nameće se pitanje što čovječanstvo očekuje na ovoj novoj etapi što otvara perspektive koje mašta čovjekova jedva može naslutiti, a danas vrlo teško shvatiti.

LUNIK III JE FOTOGRAFIRAO I EMITIRAO DRUGU STRANU MJESECA

PROSLAVA »SVJETSKOG DANA ZDRAVLJA«

OPSEŽAN PROGRAM

ZAGREB, 13. travnja — Akademijom u koncertnoj dvorani »Istra«, na kojoj će večeras u 20 sati govoriti Marko Belinčić, član Izvršnog vijeća Sabora, početak službene proslave »Svjetskog dana zdravlja«, koja će u FNRJ trajati do 23. travnja. Istovremeno, Moma Marković, sekretar za narodno zdravlje Saveznog Izvršnog vijeća, govorit će preko televizije o zdravstvenoj problematiki u našoj zemlji.

Sutra ujutro, u okviru proslave »Dana zdravlja«, u Domu JNA u Zagrebu početak će rad II kongresa liječnika NRH, a na Velesajmu otvorit će se vrata paviljona u kojima su smješteni eksponati prve izložbe »Medicina i tehnika«.

Desetodnevna proslava s temom »Nesreće ne moraju da se dešavaju«, ima raznovrstan i bogat program.

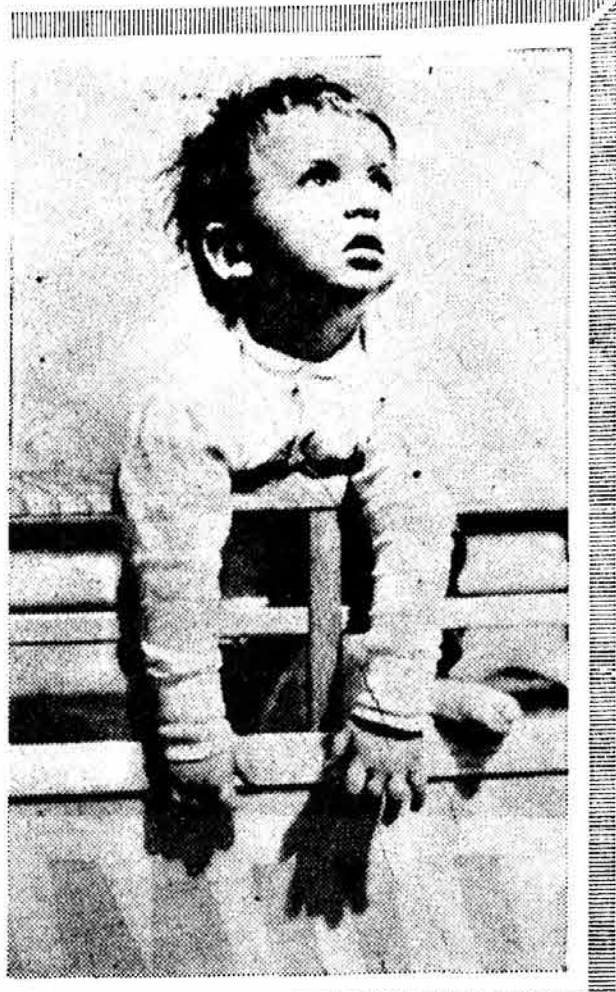
U školama i tvornicama, kino-dvoranama i s kated-

ra narodnih sveučilišta... na svim javnim mjestima u našoj zemlji govorit će naši poznati zdravstveni i ostali stručnjaci o uzrocima i načinu sprečavanja nesreća. Toj temi bit će 10 dana posvećene i mnoge filmske projekcije, zatim izložbe i ostali oblici demonstracija.

Unutar proslave, u Zagrebu će biti održano i nekoliko stručnih skupova: skupštine zubara i stomatologa NRH, Udruženje farmaceuta Hr-

vatske, Udruženje medicinskih sestara i simpozij zdravstvenih radnika o primjeni novog zakona o organizaciji zdravstvene službe i o principima moderne izgradnje zdravstvenih ustanova.

Preostaje da se proslava iskoristi i za neposredan kontakt između građana i zdravstvenih ustanova, možda organiziranim grupnim posjetima bolnicama i klinikama. Tamo gdje to dozvoljavaju medicinske norme. (ih)

PRODUŽENJE TRAMVAJSKE PRUGE U BRANIMIROVOJ

ZAGREB, 13. travnja — Kako saznajemo u Zagrebačkom električnom tramvaju, vjerojatno već nakon prvomajskih praznika početak će radovi na izvođenju spojeva tramvajske pruge u Branimirovoj ulici s novom prugom Kvaternikov trg—Držićeva i s produženjem linije u Branimirovoj ulici.

AUTOBUSNE PRUGE ČEKAJU

ZAGREB, 13. travnja — Prile kraćeg vremena trebale su biti puštene u promet autobusne pruge ZET-a prema Mikulićima iz Ormožerca, i za Pušću Bistru, te pojačanje prema Kašini. Premda su osigurana vozila, autobusne linije još nisu uspostavljene jer je zapela krađnja cesta na tim prugama.

SEMINAR ZA MINERE

ZAGREB, 13. travnja — Na širem zagrebačkom području ima 27 kolenoloma, a samo na onom u Zelini postoji stručno rukovodstvo za rad na pravilnoj eksploataciji. Posljednjih godina zbog toga je bilo niz teških nesreća, među kojima i smrtnih slučajeva. Da bi se poboljšala higijensko-tehnička zaštita na radu, Gradski inspektorat rada pripremio je da se u svibnju održi jednomjesečni seminar za poslovođe i minere kolenoloma. Seminar će se održati u okviru Radničkog sveučilišta. (u)

POSJET KOD S. IVEKOVIĆA

ZAGREB, 13. travnja — Stjepan Iveković, predsjednik republičke Komisije za vjerska pitanja i član Izvršnog vijeća sabora NRH primio je svećenika Vilka Vebera, tajnika staleškog društva katoličkih svećenika NRH i s njim se zadržao u razgovoru.

OBAVEZA KARLOVAČKE OMLADINE

KARLOVAC, 13. travnja — Karlovačka omladina obvezala se da će ove godine dati nekoliko hiljada dobrovoljnih radnih sati. U radnim akcijama sudjelovat će više od 5000 omladinika i omladinica koji će uređivati parkove, sportske objekte uz škole i popravljati putove.

Omladina pojedinih poduzeća već uređuje sportska igrališta u sklopu svojih kolektiva. Za vrijeme školskog raspusta osim brigada radničke omladine otići će na gradnju auto-puta »Bratstvo - jedinstvo« dvije srednjoškolske brigade. (M. J.)

dogodilo se...

• NEOPREZNOU VOZNJOM biciklista Ivan P. naletio je jučer oko 11 sati na križanju Odranske i Korenske ulice na osobni automobil kojim je upravljao Bruno L. Vozač automobila nije mogao spriječiti nesreću i biciklista je dospio pred automobil. Teško je ozlijeđen i prevezen u bolnicu.

• SEST-GODIŠNJI TOMO J. koji se bez nadzora igrao na pločniku Zajčeve ulice, iznenada je potrčao na kolnik u trenutku dok je nalazio sanitetski automobil H-23497. Dječak je teško ozlijeđen i u nesvjesnom stanju prevezen u bolnicu.

• U TRENUTKU DOK SE U BOŠKOVIĆEVOJ ulici zaustavlja osobni automobil H-17514, na njega je naletio drugi automobil kojim je upravljao Davor C. Povrijeđenih nema, dok se čitela čitani oko 30 tisuća.

• NA KRIŽANJU KLAJČEVE ULICE i Prilaza JNA, jučer oko 13,30 sati na osobni automobil H-23179 kojim je upravljao Jakov R. naletio je mopedist Zvonimir B. On je teže ozlijeđen.

• NOĆAS OKO 21 SATI DOK JE PIZANI pjevak F. O. prelazio ulicu u Podsedu, kod gostionice »Stari grad«, našao je kamion H-15181 i pjevak oborio na kolnik. U nesvjesnom stanju pjevak Franjo O. prevezen je u bolnicu.

GRADNJA JADRANSKE MAGISTRALNE

SPLET, 13. travnja — Gradevinsko poduzeće »Vladuša« iz Zagreba počelo je gradnjom dionice Jadranske magistrale između Nplita i Kolina. Prva mjerenja obavljaju se u području Kmana i Kopoljice. Kako smo saznali za te radove u ovoj godini odobreno je 200.000.000 dinara. (E. P.)

PRVOMAJSKA POVORKA

I OVE GODINE U ZAGREBU:

JUČER JE POČELO PODIZANJE GLAVNE TRIBINE ZA OVOGODIŠNJI PRVOMAJSKI PARADU

ZAGREB, 13. travnja — I ove će se godine u Zagrebu održati svečana prvomajska povorka s defileom građana. Cijela prvomajska parada nosit će pečat manifestacije u okviru 20-godišnjice narodnog ustanka i narodnooslobodilačkog rata. Za vrijeme prvomajskih praznika svi glavni gradski trgovi bit će svečano uređeni i ukrašeni, a postaviti će se i brojni paneli na kojima će se prikazati razvukt Zagreba i naše zemlje za posljednjih 20 godina.

Za prolaz prvomajske povorke izabrana je — kako saznajemo — Ulica braće Kavurića. Prošla je godine, kako je poznato, prvomajska povorka prolazila Ulicom 8. maja. Međutim ove godine prvomajska povorka prolazit će Ulicom braće Kavurića, jer ta ulica ima znatno širi kolnik i samo jedan red drvoreda, pa će preglednost povorke za gledaoce biti veća.

Jučer su započeli radovi na podizanju glavne tribine prvomajske parade, koja će se nalaziti na Trgu maršala Tita, na pločniku s južne strane zgrade Hrvatskog narodnog kazališta. Na svečanoj tribini, koja će se protezati gotovo cijelom dužinom Trga maršala Tita, bit će mjesta za 800 gledalaca i uzvanika. (K. P.)

čitalac — novine

Od lutrije - ništa!

Druže uredniče, Otrpilike prije godinu dana Gradska plinara je provela među svojim potrošačima anketu. Na formularu je u kutu bio i nagradni kupon s brojem i tumačenjem da će se nakon provedene ankete po lutrijskom sistemu nagraditi nekoliko potrošača.

ODGOVORA: Gradska plinara: Tačno je da smo najavili nagradivanje, ali anketa nije uspjela, jer se od oko 20.000 listića, koliko smo ih uručili potrošačima, vratilo k nama svega nekoliko stotina. Prema tome neuspjeh ankete uvjetovao je i storniranje nagradnog natječaja.

Mjera i »mjera«

Drugarsko uredništvo, U subotu 8. o. m. kupio je moj suprug u prodavaonici »Vinoprodukte«, u Prilazu JNA 8. litru i po rakije. Rakija je napunjena u dvije boce, ali u obje za po 0,5 dcl manje. Okrenula sam čitavu stvar na šalu, ali se moj suprug uozbiljio. »Situacija«, rekla sam, »ali sad ću sama provjeriti!« I otišla sam. Zamolila sam da mi ODGOVORA: poslovođa prodavaonice: »Vinoprodukte«: Zao nam je, ali građanka P. D. odbila je naš prijedlog da joj natočimo razliku i uz prijetnju da će podnijeti prijavu Tržišnoj inspekciji napustila je naš lokal.

Kredit za stan

Druže uredniče, Odlučio sam da pristupim adaptaciji tavana za vlastiti stan. Uštedena gotovina iznosi mi oko 85 posto iznosa koji je potreban za te radove. Nedostaju 45 posto. Možete li saznati tko odobrava kredite u tu svrhu? Hvala! Angel T. Ul. Anke Butorac

ODGOVORA: direktor Fonda za stambenu izgradnju u općini Medveščak: Građanin A. T. treba podnijeti na naš naslov molbu u kojoj treba obrazložiti uz ostalo o kakvoj se vrsti građnje radi: da li o nadogradnji ili o klasičnoj adaptaciji postojećeg prostora.

Nehumano

Drugarsko uredništvo, U jednoj sam trgovini reklamirala kod poslovođe postupak prodavača, koji me je neugodno uvrijedio. Da stvar bude gora, ni poslovođa nije našao razumijevanja za jače potrošača. Otvorio je vrata prodavaonice i povišenim tonom izjavio: »Naprotiv!« Jasno, otišla sam, jer sam stara i bolešljiva, te mi drugo nije ni preostalo. Sad se pitam: kako će duro taj poslovođa biti poslovođom, ako tako postupi s mušterijama? Zahvaljujem na uvrštenju.

Bosiljka R., Zagreb

ODGOVORA: redakcija: Žalimo slučaj, ali odgovor na vaše primjedbe zaista pisamo u mogućnosti objaviti, jer uopisnu nema ni adrese prodavaonice o kojoj se radi, a nema ni vaše pune adrese. Pismo objavljujemo jedino iz razloga da naše čitaocima još jednom upozorimo na manjkavost takvog nepotpunog oblika suradnje. Drugim riječima: pismo ćemo i nadalje objavljivati samo u slučajevima kad sadržavaju potrebne elemente i punu adresu čitaoca, čije pretilme (na isprilji zahitjev) nećemo štampati.

samo **1** MARKA

DR BAKARIĆ U „RADIOINDUSTRIJI“

ZAGREB, 13. travnja — Dr Vladimir Bakarić, predsjednik Sabora, posjetio je jučer Radioindustriju Zagreb. Tom prilikom predsjednik Bakarić obišao je tvorničke pogone i Institut za elektroniku interesirajući se o pojednostavnosti iz rada.

Nakon obilaska pogona dr Bakarić se zadržao u razgovoru o problemima razvoja tvornice. Tvornica, naime, nema dovoljno radio-ničkog prostora, a i nepotpuno je opremljena. Direktor Radioindustrije upoznao su dr Bakarića sa istraživačkim radom na razvoju elek-

tronike, zatim s perspektivama razvoja proizvodnje elektronskih uređaja za industriju, razvojem proizvodnje radio-aparata i priključnih aparata za njih, te proizvodnjom TV prijemnika. Ove godine RIZ će, između ostaloga, proizvesti 15.000 televizora.

U toku posjeta bilo je govora i o teškoćama koje stvara proizvodnja u relativno malim serijama, koje poskupljuju proizvodnju, smanjuju konkurentnost i ne dozvoljavaju maksimalno povećanje produktivnosti rada. (A. Z.)

SNIMIO: B. KELEMENIĆ

Intervju za »Večernji list« s generalnim direktorom Zagrebačkog velesajma Ivanom Bačunom pred sutrašnje otvorenje Prolje-tnog velesajma

IVAN BAČUN

IZ GODINE U GODINU AFIRMACIJA

ZAGREB, 13. travnja — U povodu sutrašnjeg otvorenja Prolje-tnog zagrebačkog velesajma posjetili smo generalnog direktora Zagrebačkog velesajma Ivana Bačuna i zamolili ga da za čitaoce »Večernjeg lista« odgovori na nekoliko pitanja.

— Koja je osnovna intencija cjelokupnih ovogodišnjih priredbi?

— Temeljna intencija svakog međunarodnog proljetnog zagrebačkog velesajma jest, da u okviru priredbe obavi zadaću koja mu je namijenjena. Prema tome, bez obzira na veći ili manji broj priredaba u okviru ovog Proljetnog sajma, od kojeg su neke komercijalno-sajamskog, a neke informativno-izložbenog karaktera, cjelokupnost sajamske strukture u svojoj dominantni usmjerena je na sajamsko poslovanje s izloženom robom. Proljetni sajam treba, naime, da nizom kupoprodaja omogući da se zadovolje značajne potrebe jugoslavenskog izvoza, uvoza, i unutrašnjeg robnog prometa u oblasti robne razmjene. Temeljna intencija sajma odražuje se, s obzirom na ovu funkciju, u izboru glavne sajamske priredbe i popratnih specijaliziranih priredaba.

Kako je sajam robe široke potrošnje stalna priredba Proljetnog zagrebačkog velesajma — a to će i u buduću ostati — preostalo je jedino da se izabere specijalizirane priredbe. Ovog proljeća izbor je pao na Sa- jam prehane, Sa jam namještaja, Sa jam tekstila i tekstilne konfekcije. Kako vidite, ove robne grupe koje prikazujemo odvojeno, ulaze također u okvir robe široke potrošnje. Specijaliziranim prikazivanjem omogućili smo potpunije izlaganje i to ne samo robe, nego i opreme i ambalaže za pojedine značajne robne grupe. To znači da ovogodišnji proljetni sajam u svojim komercijalno-sajamskim priredbama stoji u punom smislu riječi pod znakom robe široke potrošnje. Objasnjenje je u sve većoj važnosti koju roba široke potrošnje stječe u novom plan- skom razdoblju 1960/65. Tim privrednim gra- nama i novi petogodišnji plan posvećuje veliku pažnju. Zagrebački velesajam kao značajan instrument za ostvarenje ekonom- sko-političkih ciljeva Jugoslavije jednostav- no je uskladio svoju aktivnost u cjelokup- nosti ovogodišnjeg izlaganja s temeljnim za- dacima novog petogodišnjeg plana.

SVE POZNATIJI U POSLOVNOM SVIJETU

— Ove godine na Proljetnom zagrebačkom velesajmu učestvuje pet zemalja više nego prošle godine. Kolj je razlog za povećano međunarodno značenje proljetnih sajamskih priredbi?

— Jačanje internacionalnog karaktera proljetnih priredaba Zagrebačkog velesajma možemo konstatirati iz godine u godinu. To je znak njegove sve čvršće afirmacije kao međunarodne sajamske priredbe. Znači, da i u međunarodnom poslovnom svijetu postaje sve poznatiji, lako, razumljivo, u tom pogledu ne dostiže značenje i mjesto koje zauzima Jesenski zagrebački velesajam. Ove godine nesumnjivo je i povećani broj i izbor nekih izložaba djelovao u tom pravcu. Tako su na primjer, za izložbu Medicina i tehnika, koja ima i sajamski karakter, strani izlagači pokazali naročito velik interes. Treba istaći da su to u prvom redu izlagači iz zemalja koje su izvanredno podmakle u tehnčko- industrijskom pogledu, kao što su SSSR, SAD i Velika Britanija. Isto to vrijedi za Među- narodnu izložbu tehnike zavarivanja. No i Sa jam robe široke potrošnje privlači uvijek velik broj renomiranih stranih izlagača, pa je to tako i ove godine.

VIŠE IZLAGAČA, PROSTORA, ZEMALJA...

— Molim vas navedite nekoliko karakterističnih tehničkih podataka o sajamskim priredbama?

— U prvom redu treba ukazati na izlož- benu površinu. Ona ove godine iznosi 58.177 m². Od toga otpada na sajamski dio 46.243 m², a na izložbeni dio 11.934 m². To je značajno povećanje sajamskog izložbenog prostora u odnosu na prošlu godinu.

Sajamski i izložbeni prostor zauzela su 532 izlagača iz zemlje i inozemstva. Inozemni izlagači dolaze iz 18 zemalja. Ovdje nismo uzeli u obzir velik broj inozemnih izlagača na Međunarodnoj izložbi naučne i stručne knjige te publikacije.

BOGATIJI SADRŽAJ ZA POSJETIOCE

— Koji će dijelovi proljetnog Zagrebačkog velesajma biti za posjetioce najinteresantniji?

— S obzirom na bogat sadržaj sajamskih i izložbenih priredaba teško je precizno odgovoriti na ovako postavljeno pitanje. Nema sumnje da će Sajam robe široke potrošnje, uz Sa jam prehane, Sa jam namještaja te Sa jam tekstila i tekstilne konfekcije biti naj- interesantniji za najveći broj posjetilaca Proljetnog sajma. Velike društvene i eko- nomске promjene i nove mogućnosti, s ob- ztirom na raspodjelu nacionalnog dohotka, omogućuju da se sve više zadovolji potraž- nja za robom široke potrošnje. Ta poten- cijalna potražnja bila je ranije zbog specifi- čnosti naše socijalističke izgradnje odgađana. Među izložbenim priredbama smatram da će međunarodna izložba »Medicina i tehni- ka« privući najviše pažnje stručnjaka a i prostičnog posjetioaca. Ima za to razloga. Ta izložba održava se u tako kompletnom sa- stavu po prvi puta u Jugoslaviji.

No nema sumnje da će i ostale izložbe na- čiti svoje posjetioce koji će ih smatrati najin- teresantnijima.

MNOGO »ŠLAGERA« SAJMA

— Što smatrate u komercijalnom, tehni- čkom i naučnom smislu »šlagerima« Sajma?

— Sajamskih priredaba i izložaba ima tako velik broj i svaka priredba gledana očima posjetilaca ima svoje »šlagere«. To odgovara naravi čovjeka potrošača, poslovnog čovjeka, stručnjaka na polju medicine unapređenja industrijske proizvodnje itd. Za neke će to biti tekstilni proizvodi iz umjetnog vlakna terytala, čija je proizvodnja započela u na- šoj zemlji, za neke »kobaltna bomba« a za neke stroj za zavarivanje plastičnih masa.

Uprava Zagrebačkog velesajma ima raz- loga da vjeruje da će izložbeni proizvodi biti u prosjeku na velikoj tehničkoj visini, kao i da će se komercijalno poslovanje od- vijati na zadovoljavajuć način. — zaključio je naš razgovor generalni direktor Zagreba- čkog velesajma Ivan Bačun.

K. PETROKOV

PUTOKAZ

ZAGREB, 13. travnja — Za čitaoce koji namjeravaju posjetiti proljetnu velesajamsku priredbu — objavljujemo ovaj plan izložbenog prostora, s neko- liko najvažnijih uputa.

Paviljoni su na našem pla- nu obilježeni brojevima koji znače — paviljon 1: uprava s carinskim uredom; 2. (Kolo- nada) sajamske službe (infor- macije, razglas, ambulanta, milicija, vatrogasci, nalazni ured, fotoslužba itd.); 3. Sa- jam prehane; 4. (Galerija) iz- ložba knjiga i kazališta; 5. Roba široke potrošnje; 6. (Ga- lerija) tekstil i konfekcija; 7. JUREMA; 8. Slike i skulptu- re ULUH-a; 9. Tehnika zava- rivanja; 10. Namještaj; 11. i 12. »Medicina i tehnika«; 13. »Medicina i tehnika« i ured PTT; 14. Revija suvremenog odijevanja; 23. Restoran; 26. »Energoinvest«; 28. Otpremni- čka poduzeća; 30. i 32. Turi- zam i ugostiteljstvo.

■ Velesajam će biti otvoren od 7 do 18 sati.

SAOBRAĆAJ ZA VRIJEME VELESAJMA

ZAGREB, 13. travnja — Za vrijeme održavanja Proljetnog zagrebačkog velesajma zabra- njuje se svaki saobraćaj svim vozilima sa stočnom spregom, biciklima, triciklima, ručnim kolicima, kao i gonjenje stoke po slijedećim ulicama i cesta- ma:

• Hrvatskom cestom, Savskim mostom, Remetinečkom cestom, Arijem Borisa Kildrića, Ulicom Hrvatske bratake zajednice i Mirovom ulicom.

• Od 4.30 do 20 sati za zapre- tna vozila, gonjenje stoke, tri- cikla i ručna kolica.

• Od 6.30 do 11 sati i od 15-20 sati za bicikle.

Na navedenim javno-promet- nim površinama zabranju- je se stajanje svih vr- sta vozila od 6 do 20 sati.

ljonima. To je posljedica no- vog načina deviznog poslova- nja koji zainteresiranim do- macim poduzećima pruža ve- ću mogućnost nabavki deviza, odnosno, kroz to, robe koju im najviše odgovara cijenom i kvalitetom, bez obzira radi- lo se o domaćim ili inozem- nom dođu.

POSLEDNJE NOVOSTI:

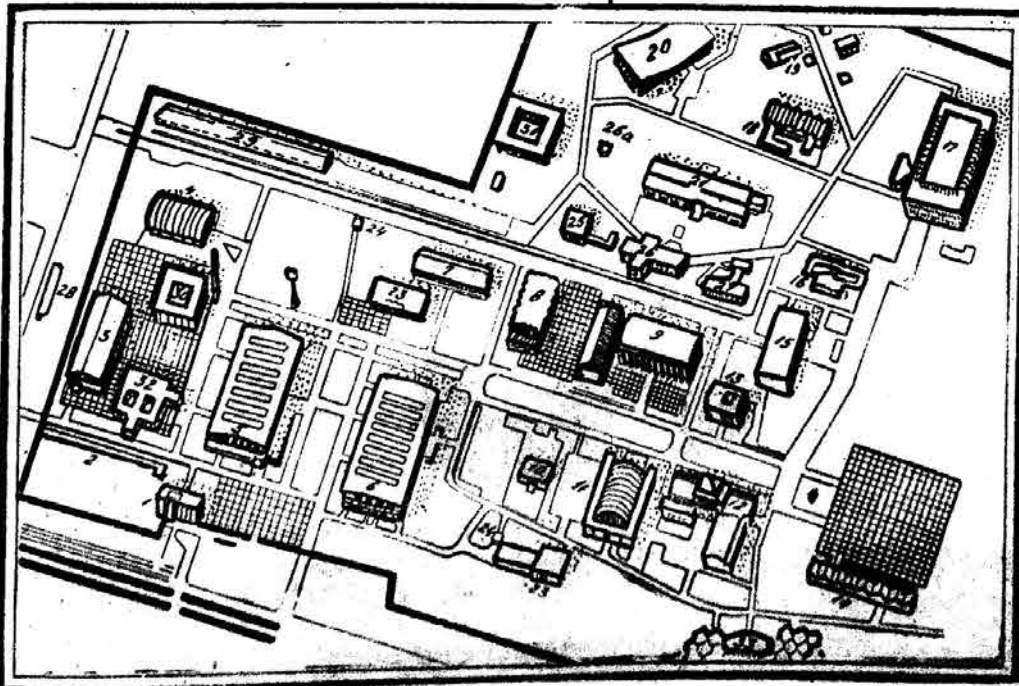
■ do jeseni će vjerojatno bi- ti sagrađen još jedan paviljon

od 5000 četvornih metara po- vršine. Namijenjen je izlaga- nju robe široke potrošnje;

■ također do jeseni konač- no će biti dovršena hala 20. Pri završenim radovima vodit će se računa da se hala može iskoristavati i za sajamske i sportske priredbe.

■ bit će otvoren i glavni isto- čni ulaz, u blizini Mosta slobode, s novim parkirališ- tem.

N. FIGENWALD

TRGOVAČKA ULICA

MARTIĆEVA —
PRODUŽENI
CENTAR?

U BUDUĆI PRODUŽENI CENTAR — ŠTO VIŠE TRGOVINA...

● Zanimljiv prijedlog Trgovinske komore ● Specijalizirani trgovački centar

ZAGREB, 13. travnja — Prijedlog Trgovinske komore Zagreba za preuređenje Martićeve ulice, o kojem će ovih dana raspravljati općinski organi, posebno je zanimljiv. Radi se o tome, da se Martićevoj ulici dađe nov sadržaj, izmjenom namjene njezinih trgovačkih i drugih objekata. POSLOVNI KARAKTER I PROMET JURISDIKCIJE ULICE TREBAO BI SE PRODUŽITI U MARTIĆEVOJ, KAO JEDNOJ OD BUDUĆIH IZRAZITIH POSLOVNIH ARTERIJA GRADA.

Bez tramvaja i intenzivnijeg javnog saobraćaja Martićeva je ulica — kažu stručnjaci — tipična trgovačka ulica koju bi trebalo osposobiti za poslovanje što većeg broja trgovačkih prodavaonica. Umjesto toga sada je slučaj da se i ranije izgrađeni ulični lokali koriste kao administrativne prostorije i razna predstavništva, a u nekoliko trgovačkih lokala u Martićevoj rade sada čak i zanatski pogoni!

Komercijalnoj struci Martićeve ulice predviđena je i uža specijalnost. Tu bi trebalo skoncentrirati prodavaonice dviju struka — auto struke sa dijelovima i priborom i sve što se veže na to, te namještaj i krupne kućanske potrepštine. Razlog za ovakvu specijalizaciju predstavljaju širok kolnik i prostrana parkirališta (Ratkajev prolaz), koji omogućuju lakšu dopremu, istovar i manipulaciju s artiklima većih dimenzija. Poznato je koliko teškoća i troškova zadaje trgovačkoj mreži doprema i manipulacija s ovakvom robom u skućenim prostorima

ilice i Nikolićeve — Masarykove ulice. Ovakav specijalizirani trgovački centar ima i velike prednosti. Na primjer: ako netko želi kupiti namještaj on će u susjednom lokalnu moći izabrati dekorativne tkanine, a u slijedećem svjećejake itd. To bi bio prvi centar te

vrste u Zagrebu. Kad se ostvari ovaj prijedlog — a svi argumenti govore da ga treba što prije ostvariti (radi se o rentabilnim trgovačkim prodavaonicama) — Martićeva ulica rasteretit će stari poslovni centar grada.

K. PETROKOV

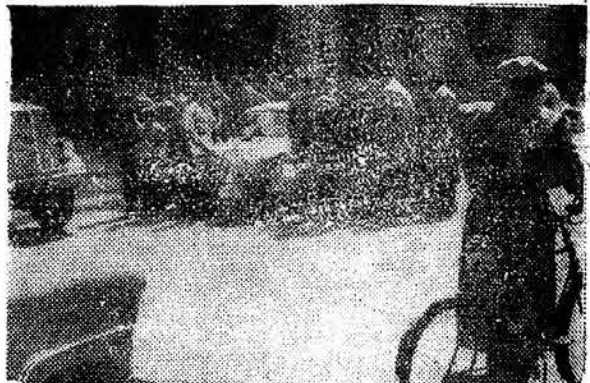
IZLETI (uglavnom) rasprodani

ZAGREB, 13. travnja — Predstavnicima zagrebačkih turističkih biroa obavijestili su nas jučer, da su sva raspoloživa mjesta za orvomajske izlete u organizaciji turističkih poduzeća već uglavnom rasprodana. Na listi »Putnikovi« izleta ostalo je još svega nekoliko nepopunjenih mjesta za izlete u Sloveniju i Istru, te za jednodnevne izlete u Ozalj, Plitvička jezera i Smarjetske toplice. »Kompasovi« izleti rasprodani su do posljednjeg mjesta, tako da nema nikakvih mogućnosti za naknadne prijave. Slična je situacija i kod »Turista«, čiji su izleti također već rasprodani, ali se zbog velikog zanimanja eventualno »ubaci« još jedan

prigodni izlet za prvomajske praznike. Jedino kod »Centroturista« u svakom od tri predviđena izleta ima još svega nekoliko mjesta. (K. P.)

»KIBICI«

Jučer ujutro došlo je do sudara automobila i motora na raskršću Ulice braće Kavurica, i Gundulićeve ulice. Na mjestu nesreće okupilo se kao i uvijek mnogo znatiželjnika, koji su svojim prisustvom samo ometali rad saobraćajne policije. Srećom taj sudar prošao je bez ljudskih žrtava, a šteta na vozilima je neznatna. Tko te krivac? O tome će odlučiti komisija koja je odmah došla na mjesto nesreće. Na slici: pogled na mjesto sudara. (S.)

NON-STOP MLJEKARSTVA

ZAGREB, 13. travnja — Na području užeg centra grada uskoro će se adaptacijama i proširenjem postojećih prodavaonica kruha i mlijeka urediti najmanje 30 non-stop mljekarstava u kojima će tokom cijelog dana potrošači moći nabaviti dovoljne količine mlijeka.

Bit će to specijalizirane prodavaonice mlijeka, mliječnih proizvoda i kruha s doručkovaonicama u non-stop radnom vremenu, od 5—21 sat, koje će biti opremljene s rashladnim uređajima za čuvanje većih količina mlijeka tokom cijelog dana.

Prodavaonice će biti raspoređene po rajonima tako da će građani u svakom dijelu grada imati specijaliziranu prodavaonicu. Prva non-stop mljekarstva već su ovih dana otvorena. Posebna kontrolna služba Zagrebačke mljekare obilazi takve prodavaonice i upozorava osoblje da se na vrijeme opskrbi dovoljnim količinama mlijeka. (K. P.)

200 STUDENATA ZA TREĆU »INVENTURU«

ZAGREB, 13. travnja — Za treće brojanje saobraćaja u Zagrebu, o čemu smo nedavno pisali, vrše se posljednje pripreme. Za nekoliko dana bit će angažirano oko 200 studenata, a određen je i tačan datum brojanja: četvrtak, 27. travnja. Treća »inventura« vršit će se samo u južnom djelu grada — koji ranije nije potpuno obuhvaćen — na 2 mjesta.

Istovremeno se dovršava rad na sređivanju podataka drugog brojanja, za što je ZET dao sredstva još sredinom prošle godine. Kao posljednji rok za konačnu obradu drugog brojanja određen je kraj ovog mjeseca, do kada će se obrada dovršiti i objaviti podaci. (N. F.)

MLJEKA IMA DOVOLJNO

ZAGREB, 13. travnja — Kako saznajemo od Zagrebačke mljekare, razlog što u ponekim prodavaonicama nema dovoljno pasteuriziranog mlijeka u bocama jedino su nedovoljne namudžbe prodavaonica. Zagrebačka mljekara raspolaže svakodnevno s dovoljnim količinama konzumnog mlijeka i ne predviđa se mogućnost da u dogledno vrijeme dođe do smanjenih količina na tržištu. (K. P.)

sudnica

Plija ka krivotvorenjem

ZAGREB, 13. travnja — Katica A. bila je službenik poduzeća »Jugopetrol« u Zagrebu. Radila je na obračunu i kontroli poslovanja benzinskih crpnih stanica. Od tih stanica ona je primala novac od dnevnih utržaka i zatim je vršila obračune. Nad njezinim radom nije bilo kontrole, te je to Katica iskoristila.

U razdoblju od konca 1959. pa do početka ove godine prisvojila je više od 2.625.000 dinara. Tu pljačku prikrivala je krivotvorenjem položnica za novac, na kojima je ispravljala svote.

Kako se to navodi u optužnici Okružnog javnog tužilaštva za grad Zagreb, koja je ovih dana podignuta i predana sudu, Katica je prisvojeni novac raspisnici trošila na razne provode, a najveći dio tog novca potrošila je na svog prijatelja J. T. iz Zagreba.

Uskoro će Katica A. za počinjena djela odgovarati pred velikim vijećem Okružnog suda u Zagrebu. (Branko Jurković)

14 godina za ubojstvo

OSIJEK, 13. travnja — Milan Damjanović nije bio u dobrim odnosima s Milanom Stojčevićem, odbornikom NO općine Donje Vilišvo, kojeg je sumnjivo da mu je on kriv što je dobio manju plaću. Zbog toga je odlučio da se osveti odborniku. Potkraj prošle godine Damjanović je napao Stojčevića lovačkim nožem, te ga je usmratio.

Prije dva dana Damjanović je zbog tog ubojstva odgovarao pred velikim vijećem Okružnog suda u Osijeku. Damjanović je osuđen na 14 godina strogog zatvora. — bj —

Potkradao tvornicu

SLAVONSKA POZEGA, 13. travnja. — Pravomoćnom presudom Okružnog suda u Slavonskoj Požegi Nenad Gjuljinać osuđen je na tri godine strogog zatvora.

godinu dana vršio potkrađivanje. Prisvojio je ukupno 515 pari kirurških i lasteks rukavica, 60 komada brusova, 100 komada četaka i jedan pištolj za prskanje pokrovnog emajla. Prisvojio je predmeta u vrijednosti od 367.160 dinara. — bj —

Iz zasjede

SLAVONSKA POZEGA, 13. travnja. — Pred vijećem potporučice Okružnog suda u Slavonskoj Požegi odgovarao je zbog ubojstva An'un Svernić iz Grubice. On se 6. siječnja ove godine posvadio sa svojim susjedom Ivanom G. Do stave je došlo u pripitom stanju. Uvečer, kad se je Ivan G. trebao vratiti svojoj kući, Svernić ga je dočekao u zasjedi na putu i odmah napao velikim nožem, zadavši mu smrtonosnu ozljedu. Za djelo ubojstva, koje je izvršeno u pripitom stanju, i to samo zbog jedne male svade, Svernić je osuđen na 12 godina strogog zatvora. — bj —

Draga domaćice!

Obratite pažnju vrećicama jer samo u takvim je originalna

ARGO Juha

PROIZVOD DEJANARIS IZOLA

Brzo bijelo, jeftino pere

Albus domaći detergent

U toploj i hladnoj vodi

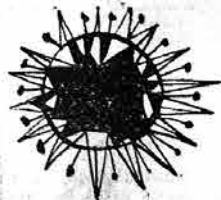

Problem: KINO

Gledalac često i ne sluša, da razlog njegovu nezadovoljstvu u kinu nije samo loš film. Loša projekcija, nepodesna dvorana, neudobna sjedala itd. pridonose da i dobar film naiđe na prijem koji ne zaslužuje, a o lošem filmu da i ne govorimo. Zareb nema nijednog kina koji bi bio građen prema suvremenim principima funkcionalnosti i udobnosti, a sve one adaptacije koje su zadnjih godina učinjene da bi se dvorane učinile udobnijima nisu, nažalost, mnogo pomogle. Da, tu nisu u pitanju samo ograničena financijska sredstva, nego i nestručnost adaptatora, svjedoči nam nekoliko najopasnijih zagrebačkih kinematografa.

ZAGREB KINO. Utrošene su stotine metara tkanine da bi se »obuklo« dvoranu s vrha do dna, ne misleći da će to postati idealno gnjezdo za pauke i prašinu. Nakon adaptacije bili su potrebni novi zvučnici da bi tom problemu tu neukusnu tkaninu i dopro u gledalište.

BALKAN KINO. Uklonilo se gipsane faune iznad pozornice i naročita pažnja posvetila se kolorističkom efektu zidova, a iz nekih redova u parčetu, koji je potpuno ravan, i dalje se ne vidi čitavo platno, dok se pražnjenje dvorane odvija pune četiri minute zbog uskih prilaza na balkon... A u slučaju panike?

LJKA KINO. Nakon dugotrajne adaptacije ugledali smo dvoranu s kvadratičnim elementima na stolu, a razmaci između sjedala ostaju ispod svih normativna, jednako kao i proredi. Rasvjeta je primitivna, signalne svjetiljke za izlaz nisu zaslonjene i smetaju pri gledanju filma.

SLOBODA KINO. »Osvjetlačano« je bezbroj puta ličenjem i raznim zahvatima, a najvažniji problem riješen je mimo svih pravila: sjedala su u parčetu, usporedno s podom, i pravo je mučenje provesti na njima jedno veče. A o onim bijednim kaučima u predprostoru, o plohamu lakiranog lesnita uz blagajne bolje je i ne govoriti.

KOZARA KINO. Obćačeno je novim adaptacijama mnogo, a dao nam je neukus na svakom koraku izlaze kroz prijave veže itd.

Ako dosad nije bilo sredstava za izgradnju novih dvorana — što bi svakako bilo najidealnije rješenje — stručnjake (arhitekta i aranžera) zacijelo nije bilo teško naći. I zato je potrebno upozoriti na ove primiere nestručnog rada, kako se novim adaptacijama ne bi gledaocima pričinjale nove smetnje i javljao novi neukus.

Ing. J. VIDIC

BORIS DVORNIK I LJUBICA JOVIC U FILMU »MARTIN U OBLACIMA«

na ekranima

MARTIN U OBLACIMA

Između kačiperstva »Dilžanse snova« i golotinje »Centorfora« — da navedemo samo dva karakteristična pola našeg filmskog humora — stoji »Martin u oblacima« kao najnovija komedija koju oдавно očekujemo: suvremene i jednostavne, kojoj nije jedini cilj da nasmeje, nego da kroz smiještakne jedan ljudski sadržaj. Kažemo »nagovještaj«, jer svi oni elementi, prisutni u »Martinu«, nisu uvijek podjednako jasni i podjednako impresivni. Prije svega, prilično su tanke niti koje »Martina« vezuju upravo uz naše podneblje, a društveno značenje te komedije iscrpljuje se u konstataciji jednog problema (stambenog) koji nije samo naš. Pa ni smijeh koji nam ona nudi kao da nije od srca. Komična situacija ili duhovita replika ugusi se prije nego što nađe punu rezonancu u gledaocu i dvoranu napuštamo s osjećajem da smo prikračeni za jednu »veliku scenu«, na koju su nas autori filma pripremali u toku čitave projekcije.

Ali koja su se to naša djela (ne samo filmska) toliko istakla su vremenom, dubokim društvenim značenjem i punokronnim humorom zbog kojih bismo prema ovom filmu morali biti toliko kritični da, na račun njegovih propusta, one njegove dobre strane prikazujemo kao manje važne? U odnosu na ono što smo dosad postigli na polju filmske komedije, »Martin u oblacima« u mnogočemu čini korak naprijed. Čini to svojom jednostavnom dramaturškom strukturom u kojoj se spretno prepliću komično s lirskim, svojim dijalozima koji su istina, rijetko literarno vrijedni, ali koji nisu (kao u većini naših filmova) pseudoliterarni, a to čini iznad svega sretnom podjelom uloga; ne možemo zamisliti boljeg »Martina« od Borisa Dvornika, a teško bi bilo naći sretniju zamjenu za Ljubicu Jović, Antuna Nališa, i Ljerku Prekratić. Nažalost, to se ne bi moglo reći i za »Martina« strica, koji ni likom ni interpretacijom nije čovjek — u oblacima. (Neadekvatnost naslova ovog filma sadržaju očit je: nije naime Martin taj koji živi u oblacima, već njegov stric, jer su sve Martinove nevolje rezultat isključivo nebuloznih kombinacija tog navičine).

Činjenica da »Martin u oblacima«, uprkos primjedbama, privlači publiku poput naših najuspješnijih filmova svakako je načajno priznanje njegovim autorima: režiseru Branku Baueru, scenaristi Federu Vidasu, glumcima i svim suradnicima kao i producentu »Jadran filmu«.

M. MODRNIC

ČETVRTA ULOGA

Beogradska glumica Jelena Jovanović završila je jučer posljednji kadar u filmu režisera Simatovića »Pustolov pred vratima« i istog dana prihvatila je glavnu ulogu u filmu »Sudari na paralelama« što će ga za »Jadran filmu« režirati Joža Babić. Snimanje počinje u Zagrebu 4. svibnja.

»Zadovoljna sam, naravno — rekla nam je Jelena Jovanović. — Gluma je moj poziv i moje zanimanje, a i uloga mi se sviđa.«

Bivša manekena, koja je provela dvije godine u Parizu,

postala je najtraženija naša glumica. Ovo joj je četvrta uloga u posljednju godinu dana. Ako »Prvi građanin« maše varoš, »Ljubav i moda«, »Pustolov pred vratima« i ovaj najnoviji film uđu u ovogodišnju pulsku konkurenciju, Jelena Jovanović izaći će četiri puta na pozornicu Arenne. A to, koliko znamo, nije dosad postigla ni jedna naša glumica.

Nerado govori o sebi, ali ipak ne može a da se ne požali što svi koji su o njoj pisali ističu da je na film došla slučajno. »To je, možda, romantično, ali nije tačno. U Beogradu sam završila glumačku akademiju i htjela sam doći na film, jednako kao što želim doći u kazalište. Nema slučajnih ni uspjeha ni neuspjeha.«

JELENA JOVANOVIĆ U FILMU »PUSTOLOV PRED VRATIMA«

2950 FILMOVA!

Protivno očekivanjima, filmska produkcija u svijetu stalno raste

Prema upravo objavljenom statistički, prošle godine snimljeno je u svijetu 2950 igranih filmova. U odnosu na god. 1950. broj filmova povećan je za 950.

U Evropi je prošle godine snimljeno 950 filmova, od toga 100 u koprodukciji. Na prvom je mjestu Italija sa 170 filmova, u Francuskoj su snimljena 133 filma, u Engleskoj 123, u Sovjetskom Savezu 120, u Zap. Njemačkoj 106, u Turskoj također 106, u Čehoslovačkoj 36, u Ist. Njemačkoj 27, u Austriji 19, u Jugoslaviji 18, u Mađarskoj također 18, u Švedskoj i Danskoj po 15 itd.

U afričkim zemljama snimljeno je 60 filmova, od toga samo u Egiptu 50.

Među američkim zemljama na prvom su mjestu Sjedinjene Države sa 107 filmova. Slijedi Meksiko s 84 filma, Brazil sa 40, Argentina s 23 filma.

Najveći broj filmova snimljen je u Aziji: ukupno 1580. Samo u Japanu snimljena su 493 filma! Slijedi Indija sa 310 filmova, Hong Kong s 240, Južna Koreja sa 109, Kina, Burma, Sijam i Filipini sa po 50 filmova itd.

PODIJELJENI ENGESKI »OSCARI«

LONDON. Engleska filmska akademija podijelila je ovih dana »Oscare«, najboljim glumcima i filmovima godine. Naboljim glumicom proglašena je i nagradena Rachel Roberts (u filmu »Subotom uveče i nedjeljom jutro«), najboljim glumcem Peter Finch (u filmu »Proces Oscaru Wildču«, dok je Albert Finney (u filmu »Subotom uveče i nedjeljom jutro«) proglašen za najbolje »snove« Reesa. Najboljim stranim filmom proglašen je američki »Aparitman«, a njegovi glumci Jack Lemmer i Shirley MacLaine najboljim stranim glumcima.

ČETVORICA O LJUBAVI

RIM. Fellini, De Sica, Visconti i Monticelli pripremaju film o ljubavi u četiri epizode. Ideja je potekla od Zavattinija, a film će financirati producent Ponti. Fellini će već krančirati producent Pontu. Fellini će već krančirati producent Pontu. Fellini će već krančirati producent Pontu.

»KLEOPATRA« ODLAZI U HOLLYWOOD

HOLLYWOOD. Nakon niza neprimika koje su pratile snimanje američkog filma »Kleopatra« u Engleskoj, među kojima je producenta najteže pogodila bolest protagonskinje Elisabeth Taylor, odlučeno je da se snimanje nastavi u Hollywoodu, gdje se sada Elisabeth Taylor nalazi na oporavku. Eksterijeri će se, međutim, snimati u Egiptu ili u Rimu. Selidba »Kleopatre« u Hollywood pogodila je engleskog glumca Petera Fincha, koji je trebao u tom filmu igrati Cezara, budući da zbog nastupa u engleskom filmu o Oliveru Cromwellu neće moći oputovati u Ameriku.

REŽISER CASTELLANI (desno) PRED SELJACIMA-GLUMCIMA U NJEGOVOJ NOVOM FILMU »BANDIT«

NEPOSLANO PISMO

Ovo je jedan od onih filmova koji će nakon prilično neuspjelog obilaska kinematografa završiti u kinoteatru i prikazivati se u vremenu na vrijeme pasioniranim ljubiteljima filma, naročito ljubiteljima kamere, kao primjer jednog eksperimenta. »Neposlano pismo« je pravi trijumf forme i njoj je sve podređeno: i fabula, i glumci, i dijalozi koji su ovdje gotovo beznačajni. Koliko nam je draži bio režiser Kalatozov i »njegova« Tatjana Samoilova u filmu »Lete zdraleovi!«

Novosti iz »Zagreb - filma«

NOVI FILM O BALTAZARU

Nakon dva kratka zabavnog filma o Baltazaru, u interpretaciji Antuna Nališa, »Zagreb - filma« nastavlja ovu seriju filmom »Baltazar na Velebitima«. Naslovnu ulogu igrat će ponovo Nalis, dok je režija povjerena Momčilu Ilću. U radu je još nekoliko scenarija za tu seriju.

FESIVAL CRTANOG FILMA U COMU

Početkom svibnja održat će se u Lago di Como (Italija) međunarodni festival crtanog filma na kojemu će konkurirati i crtani filmovi »Zagreb«. Festival organizira Međunarodno udruženje crtanog filma, i to svake neparne godine u drugoj zemlji. Slijedeći festival održat će se u Karlovym Varyma, a zatim, vjerovatno, u Dubrovniku.

300 MINUTA CRTANOG FILMA

»Zagreb - filma« će u ovoj godini realizirati ukupno 300 minuta crtanog filma. Pored 12 filmova vlastita proizvodnje, ovo će poduzeće i dalje nastaviti snimanjem filmova za potrebe američke televizije, među njima i jednog filma u trajanju od 50 minuta.

ZAGORBA:

GRČKA VJEŠTICA (Kontesa Nera)

Crta: A. MAUROVIC
Obrađai: N. NEUGEBAUER

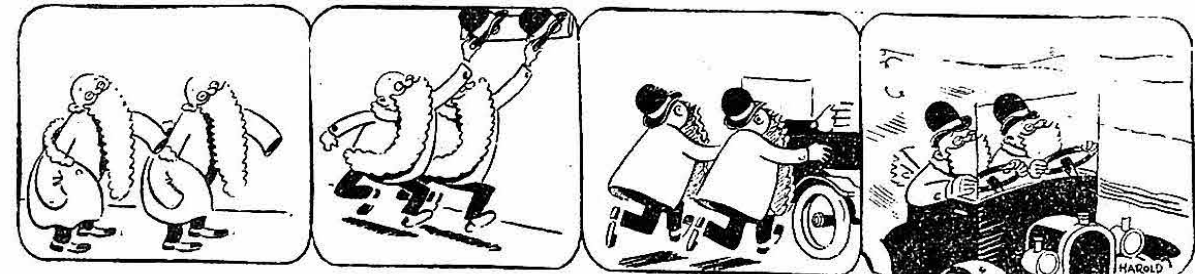
CAROL DAY

DRAKE

BLIZANCİ BRADONJE

★ OGLASI ★ OGLASI ★ OGLASI ★ OGLASI ★ OGLASI ★ OGLASI ★

TROSOBNI ETAZNI komforni STAN u centru grada, mijenjanje za sličan dvosobni. Moguća kupnja zamjenom. Ponude pod broj: 55899-3-3
FIAT 500 B dobro sačuvan, originalnim rezervnim dijelovima, prodaje se vrlo povoljno. Pogledati svaki dan osim nedjelje Mehanička radionica, Ul. Moše Pijade 173. 55728-3-2

»DREN« ZAGREB,
Nova cesta 86, traži
STOLARE
koji su vještici na strojevima i ručnoj stolariji za izradu kancelarijskog namještaja i galanterije.
U vjet: staž od dvije godine na dalje. Nastup odmah ili prema dogovoru. 837

NA STAN primam dvije intelektualke u zajedničku sobu kod samice, odmah ili prema potrebi. Adresa u Upravi pod brojem: 55629-4-1
ČETVEROSOBNI komforni stan s dječjačkom sobom, uvećenim telefonom, na Trgu Zlatna fašizma, mijenjanje za dva dvosobna komforna stana po mogućnosti u centru grada. Ponude pod broj: 55657-5-3
NAMJESTENU SOBU za kraće vrijeme traži mladi bračni par. Oboje zaposleni. Pisanje ugodno i unaprijed. Ponude pod broj: 55648-4-2
GRADILISTE s građevnom dozvolom i svim priključcima — prodajem. Uпитati na telefon 24058. 55626-6-2
PATENT aparat za mršavljenje sa svim uputama prodajem. Ispod cijene. Ponude pod broj: 55635-3-4
SVEŽANI KIJUČEVA nepoznatog vlasnika pronađen je 1. IV 1961. godine u mjestu Zelina. Osoba koja ih je izgubila, može se javiti svakog dana u NO-u općine Zelina I kat, soba broj 27, da ih podigne uz naknadu troškova za oglaš. 55794-10

SOBU traži hitno bračni par bez djece. Cijenjene ponude pod broj: 55675-4-2
MALI DREBANK hitno prodajem uz vrlo povoljnu cijenu. Pogledati od 12 do 17 sati, Radionica Irak, Maksimirska c. 38. 55730-3-2
SOBU sa dva kreveta izdajem za vrijeme Velesajma. Pogledati: Ulica 8. maja br. 7/3. 55699-4-1
STEDNJAK novi, garantirano pečje i ugaj gori. prodajem. — Cubrhanovićeva ul. 3. Kanal. 54152-9
GARSONJERU namjестenu, suvremeni komfor, u novogradnji, iznajmljujem strancu. Ponude pod broj: 55701-4-1

MJESTO ZA PRANJE RUBLA ili spremanje stana, trazi. Uпитati od 9 do 10 sati: Draškovićeva ul. 8. dvorište, prizemno desno. 55740-1-2
Zalozna srca javljamo svim prijateljima i znancima, da je preminuo naš dragi suprug, tata, brat i stric
JOSIP GRAFIUŠ
ZUBAR
Sproved dragog pokojnika bit će 14. IV 1961. na Mirogoju, u 13.30 sati.
TUGUJUĆA OBITELJ 55765

CREME TEN SAN
s hipericinom, sprečava stvaranje bora, a vaš ten čini mladenački svježim i nježnim 3

Obavijest ZET-a
UPOZORAVA SE GRAĐANŠTVO
da će zbog radova na pruži, tramvaj noćne linije 27 u noći od 14. na 15. i 15. na 16. ovog mjeseca saobraćati od Kvaternikova trga preko Glavnog kolodvora i Trga Republike do Savskog mosta u oba smjera.
Ulicom Proleterskih brigada od Savske ceste do Heinzelove ulice, u oba smjera, putnike će prevoziti autobusi.
PUTNICI ĆE MOĆI PRELAZITI IZ AUTOBUSA NA TRAMVAJ I OBRTATNO, A VRIJEDIT ĆE ISTE KARTE.
Uprava ZET-a 868

IZVOZNO PODUZEĆE
TRAŽI
PRAZNU ILI NAMJESTENU SOBU
ZA SVOG SLUŽBENIKA
Ponude dostaviti Upravni lista pod broj 863

J. R. RUBEL
DVA ŽIVOTA

25
Pokušavala je biti nezainteresirana i hladna prema cijeloj stvari, ali mogla sam se kladiti da je u sebi bila jako u-morna.
Dobar sam dio prijepodneva potrošila da napišem tip kani izvještaj i sada joj ga dadoh bez riječi.
Podigla je pogled i nasmijala se. Rekla je:
— Volim uspjehnost, gospođice Donovan. Ovo izgleda prilično potpuno.
— Pokušavam da dam odgovarajuću vrijednost za novac što ga dobivam, gospodo Farquar.
Zavallala sam se u naslonjač, puštala dim kroz nosnice i čekala eksploziju.
Ona je stavila cigaretu u pepeljaru i pročitala prvi pasus izvještaja. Primijetila sam kako joj se za to vrijeme stegla muskulatura na licu i puls je u grlu počeo ubrzano kućati. Čitala je drugi pasus. Ovaj joj je izvukao krv iz obraza i skupljao oči, dok nisu ostali samo mali prorezi.
Nisam osjećala nikakvog sažaljenja, ali sam ipak pošla do slavine za vodu. Napunila sam čašu i donijela joj vode. Zahvalila mi je pokretom glave i nastavila s čitanjem mog izvještaja. Vanredno je vladala sobom. Da sam ja bila u njenoj koži i voljela svog muža i da se preda mnom nasao takav izvještaj, ja bih eksplodirala kao bomba.
Sjedila je i zurila, činilo se beskrajno dugo, u izvještaj. Napokon se pokrenula i pogledala me mutnim očima, kao netko tko je dobio jak udarac u solarni pleksus.
— Možete li se zakleti, da je sve to istina, gospođice Donovan?
— Ne dajem lažne izvještaje, gospodo Farquar — odgovorila sam ledeno. — Upozorila sam vas da bi vas to moglo povrijediti. Mislim da bi za vas bilo bolje da me nikada niste angažirali.
To je bilo potpuno krivo, jer da me ona nije uposila, vjerojatno nikada ne bih saznala da je James Malone živ.
Stegla je šake.
— Morala sam saznati. Ali sada kada znam, ne znam što da učinim.
Bio je to trenutak koji sam čekala.
Rekoh:
— Mogli biste zatražiti rastavu braka.
Kao da je prečula.
— Ta — ta žena. Vi ste je vidjeli? — Njene zelene oči su bile oštre kao skalpel.
Potvrdila sam kimanjem glave.
— Opisala sam vam je u izvještaju. Ona je otprilike moje visine i boje puti. Plavokosa, malo ride-plava, i jako zgodna. Ima odlično držanje. Jako duboke plave oči i zamamnu figuru. Često se smije. Od one vrste žena koje mogu natjerati muškarca da sve zaborave. Ali nisu skitnice. Ono maot što sam je vidjela, čini mi se da je duboko zaljubljena u vašeg muža.
— Kako dobro ste je vidjeli?
— Dovoljno da bih znala o čemu govorim.
Gledala me je pažljivo:
— Kako ste samo došli do tih obavještenja, gospođice Donovan? Taj vaš izvještaj — kao da ste sami bili tamo? Htjela sam joj se nasmijati u lice. Pa i bila sam tamo!
Odgovorih:
— Način na koji dobivam informacije, nije ovog momenta važan, gospodo Farquar, ali vam ipak nešto od toga mogu reći. Ne radim sama. Držanje na oku vašeg muža zahtijeva stalno praćenje. Na njegovu putu u Oldport ja sam ga pratila. A za put na sjever trebala sam zatražiti usluge jednog pomoćnika. Kao što sam vam rekla u izvještaju, on su u četvrtak zajedno večerali u jednoj kavani, u četvrtak na večer. Ja sam sjedila za susjednim stolom i čula sam kako su se dogovarali za put u vašu kuću na obali, pa sam ih slijedila.
— Gdje ova — ova žena živi? — Sada je već sva bila u vatri.
— Negdje iza Wilshirea, blizu Cathay Circlea. U velikoj stambenoj zgradi.
— U kakvim se kolima vozio?
Ispitivala me je.
Rekoh:
— Tamno zelena.
— I vi ste ih pratili sve do Oldporta?
Potvrdila sam glavom.
— Sjedila je sasvim blizu njega. Neko vrijeme je držala glavu na njegovu ramenu. Kada su došli do kuće na obali on je otvorio vrata garaže i ušli su unutra.
— Jesu li — spavali zajedno?
Ona je previše očekivala od jednog privatnog detektiva. Rekoh, smiješički se:
— Ja sam privatni detektiv, gospodo Farquar, a ne dub. Bila sam napolju. Ali ako nisu spavali zajedno, onda je ništa ne znam o ljudskoj prirodi.
— A idućeg jutra ona mu je pripremila doručak?
Kimala sam glavom i dodala nekoliko pojedinosti:
— Uz nekoliko koktela. Mnogo su se ljubili i poslije je on otišao motornim camcem da na drugoj strani zaliva kupi hrane. Ona je spremila sobu i otvorila prozore. Neki je čovjek došao do vrata i ona mu ih je otvorila.
— Kako je izgledao taj čovjek? — Oči su joj zasjale nadanim zanimanjem.
— Neki starac. Imao je na glavi izbljedičjelu mornarsku kapu. Stekla sam dojam da je vrtilar ili pazikuća. Očito je je uvjerila da ondje boravi s punim pravom.
— Bezobraznica! — Odgurnula se stolicu, ustala i pošla prema prozoru. Okrenula se i pogledala me.
— Ljubavi! — uskliknula je gnjevno. — Što jedna takva žena može znati o ljubavi? Neću je podnositi. Slomit ću je. Dat ću je uhapsiti.
— S kakvom optužbom? — Njezin me je bjes zabavljao. — Ona se ogrješila jedino o zakone običaja i konvencije. Ne možete joj dokazati da se bavi nemoralom. — Tako nešto ja nisam učinila, rekoh u sebi. Ne mogu se povrijediti zakoni čudoređa s vlastitim mužem.
— Zar nema zakona protiv žene koja vam je ukrala muža? — upitala je ljutito.
Slegla sam ramenima.
— Koliko ja znam, nema. Pitajte svoje advokate.
Njen ponos je bio povrijeđen. Nadala sam se da će biti patiti toliko da zatraži rastavu braka.
— Mora postojati neko rješenje. — Vratila se stolu, sjela i posegla za cigaretom. Zapalila ju je, pažljivo pogledala vrh i potom se okrenula k meni ispitivački me gledajući. Njene oči su promatrale moj stas, moju odjeću, čarape i cipele.
Konačno me je zapitala:
— Imate li kakav prijedlog, gospođice Donovan?
— U takvim slučajevima uvijek postoji rastava braka.
— Nikada se neću rastati od njega. — Donjom usnom je preklonila gornju i njena gibraltarska brada je poprimala još tvrdi izraz:
Radije bih ga vidjela mrtva.
— Svijet je pun muškaraca koji bi se trgali da vas odu-tujete malo u Reno?
— Vi predlažete nemoguće.
— Ništa nije nemoguće, gospodo Farquar. Vi ne želite boraviti...
(Nastavić će se)

kinematografi

VARŠAVSKA 3	BALKAN tel. 36-080
16. 18. 20	»NEPOSLANO PISMO« (sov.)
PROSINACIJSKI ZRTAVA 16	BRATSTVO tel. 47-843
16. 18. 20	»KOL KOJI SJEDI« (am. skup. kol.) F. N. 12
PETRIŃSKA 4	CENTRAL tel. 37-550
16. 18. 20	CAROBNA VODENICA (sov. kol. skup.)
LIKA 277	KALNIK tel. 29-431
16. 18. 20	MARTIN U OBLACIMA (jug. kom.) F. N. 13
URISICEVA 6	KOSMAJ tel. 34-754
16. 18. 20	DIVLJI VJETAR (am. skup.)
LIKA 90	TOBY TYLER (am. kol.) F. N. 12
16. 18. 20	OBRAČUN U TABLE ROCKU (am. skup. kol.)
LIKA 10	LIKA tel. 36-668
16. 18. 20	MARTIN U OBLACIMA (jug. kom.), F. N. 14
SOCIJALISTIČKE BOROVBINE 65	MOSOR tel. 36-270
16. 18. 15. 20.30	PLESAČICE (am. skup. kol.) F. N. 13
DRASKOVIĆEVA 80	OPATIJA tel. 37-958
16. 18. 20	BIJELI ROBOVI (sov. kol. skup.) F. N. 14
VATERNIKOV TRG 32	PARTIZAN tel. 25-860
16. 18. 20	MARTIN U OBLACIMA (jug. kom.), F. N. 14
FRANJANSKA 70	ROMANIJA tel. 37-730
16. 18. 20	CRNA ORHIDEJA (am. skup.) »F. N. 13«
TUSKANAC 1	SLOBODA tel. 33-273
16. 18. 20	PLANETA SMRTI (njem.-polj. fant., kol. skup.) F. N. 14
OKIČKA 3	TRIGLAV tel. 32-062
16. 18. 20	MARTIN U OBLACIMA (jug. kom.), F. N. 14
TRG BRATSTVA I EDINSTVA	ZAGREB tel. 36-007
16. 18. 20	BIK KOJI SJEDI (am. skup. kol.)
SAVSKA 41	STUD. CENTAR tel. 35-945
16. 18. 20	LJUBAV NA RASKRŠĆU (madž. ljub.) Prodaja karata u »Servisu« Gajeva 7, od 6.30 do 13 sati, osim nedjelje i blagdana, te na blagajni kina od 10-12 i od 15 sati dalje
LIKA 42	KINOTEKA tel. 36-010
16. 18. 20	NIBELUNZI — SIEGFRIDOVA SMRT (II dio)
VLASKA 22	KINO STUDIO
16. 18. 20	ČAJANA NA MJESEČINI (am.)
LIKA 208	N. S. CESAREC tel. 38-457
16. 18. 20	BERNARDINE (am.)
MISKINE 31	N. S. CESAREC
16. 18. 20	POVRATAK U ŽIVOT (tal.)
BIJENIČKA 97	N. S. KERŠOVANI tel. 41-346
16. 18. 20	NEMA PREDSTAVE
ŠVARCOVA 15	N. S. KERŠOVANI tel. 42-714
16. 18. 20	HRABRI I SMJELI (am. skup.)
KROKLINOVA 114	N. S. KONČAR tel. 25-921
16. 18. 20	OLEJA
MOSLAVACI TRG 16	N. S. PEŠČENICA tel. 41-473
16. 18. 20	NEMA PREDSTAVE
VATROGASNA 1	N. S. SUSEDGRAD tel. 24-952
16. 18. 20	IZVIJESTAN OSMIJEH (skop. kol.)
POLEJELIŠKI TRG 12	N. S. TREŠNJEVKA tel. 38-494
16. 18. 20	TUDA DJECA (sov. drama)
TRJANJSKA 24	N. S. TRNJE tel. 52-75
16. 18. 20	KOTA 905 (jug. ratni)
KORDUNSKA 1	N. S. ZAGREBA tel. 34-239
16. 18. 20	NOĆ NAD PARIZOM (fran.)
LOUBNOV TRG	RADNIČKI DOM tel. 39-652
16. 18. 20	NEMA PREDSTAVE

ZAGREB danas

radio

ZAGREB ČETVRTAK

13,00 Vijesti i prognoza vremena — 13,07 Za poljoprivrednike — 13,12 Pjeva i svira »Lado« — 13,30 Dramska emisija za najmlađe — 13,50 Muzika za najmlađe — 14,15 Popularna orkestralna muzika — 15,00 Vijesti i izvještaj o vremenu — 15,10 Zabavna muzika — 16,00 Radio-sveučilište — 16,15 Koncert Srebrenke Jurinac — 17,00 Vijesti — 17,10 Vedro i poletno — 17,30 Mladi o sebi — 17,45 Instrumentalni solisti — 18,00 Novo i aktualno u zabavnoj muzici — 18,30 Iz naših komuna — 18,40 Popularni koncert — 19,30 Dnevnik — 20,00 Narodne pjesme s Kosmeta i iz Makedonije — 20,30 Radio-drama — 21,30 Male orkestralne kompozicije — 22,00 Vijesti i prognoza vremena — 22,15 F. Suppe: »Bocaccio« — 23,00 Emisija za esperantiste — 23,20 Novi zvuk — 24,00 Vijesti.

PETAJAK

5,00 Početak programa. Pored zabavne muzike i jutarnjeg programa možete slušati: 5,00 Vijesti, 6,00 Vijesti, izvještaj o vremenu i pregled štampe — 6,30 radio-kalendar — 7,00 Vijesti, izvještaj o vremenu i pregled štampe — 7,30 Dobro jutro, djeco! — 7,00 Vijesti i prognoza vremena — 8,05 Pregled programa — 8,10 Plesne melodije — 8,25 Školski radio — 9,00 Za vaš odmor — 9,30 Vijesti i prognoza vremena — 9,35 Pjesme i plesovi stranih naroda — 10,00 Novinarske bilješke — 10,10 Zabavljaju vas poznati orkestri — 11,00 Vijesti —

SLJEME ČETVRTAK

18,00 Pregled programa i obavijesti — 18,05 Laka orkestralna muzika — 18,30 Rapsodija i suite — 19,00 Kritička panorama — 19,20 D. Svara: Vizija — kantata za solo zbor i orkestar — 20,00 Po željama — 20,15 Dnevnik — 20,35 Po željama — 21,30 Operni pjevač Garbis Zobian, tenor — 22,00 Vijesti i prognoza vremena — 22,15 do 23,00 J. Brahms: Tragična uvertira op. 81.

televizija

ČETVRTAK

RTV Zagreb — 9,00 — TV u školi; RAI — 17,00 — TV za djecu; »Naš mali svijet«; RTV Ljubljana — 18,00 — »Hrabrost i vedro raspoloženje« — emisija za omladinu; RTV Ljubljana i Zagreb — 18,30 — TV film iz serije Robin Hood; RTV Ljubljana — 19,00 — »Put ka nezavisanom avionu« — naučno-popularna emisija — 19,30 — TV Obzornik; RTV Beograd — TV dnevnik; RTV Ljubljana — 20,20 — Rezervirano vrijeme — 20,30 — M. Ravel: »Sat Spanije« — opera. Prijenos iz opere Slovenskog narodnog gledališta; RAI — oko 21,30 — Ukjučujemo se u quiz-emisiju »Zvonik uveče« — 22,30 — »Cinelandia«

telefoni

Narodna mliječa	02	Plinara (dežurni)	39-628
Vatrogasna brigada	03	Vodovod (dežurni)	39-281
Stanica za hitnu pomoć	04	Prognoza vremena	51-217
Točno vrijeme	05	Sanitarna inspekcija	34-140
Predaja telegrama	06		
Prijava kvara telefona	07	Stajališta taksijska:	
Obavijesti	08	Trg M. Oreškovića	37-227
Međugradski razgovor	00	Glavni kolodvor	39-333
Međunarodni razgovori	011	Britanski trg	39-358
Sportski rezultati	018	Kvaternikov trg	24-135
Željezničke inform.	38-181	Dubrava	47-888
»Transportkomerc«	35-315	»Večernji list« (građska rubrika)	23-786
»Elektra« (dežurni)	37-621		

dnevni kompas

ŽELITE LI POSJETITI?

IZLOŽBE

ISIP, Trg Maršala Tita 3, od 8-20 sati: »Izložba stručne literature s područja tehnike i prirodnih nauka tvrtke Franck'sche Verlagshandlung, Stuttgart«.

Umetnički paviljon, Tomislavov trg 22: Izložba slika akademskog slikara Cirila Mihanovića. Otvoreno svaki dan od 10-13 i 16-20 sati.

Kabinet grafike, Strommayerov trg 12: Izložba suvremene vencijske grafike. Izložba je otvorena od 5. do 29. travnja.

Salon ULUH, Praska 4: Izložba akademskog kipara Pavla Perića. Otvoreno svakodnevno od 10-13 i od 16.30-19.30 do 14. o. mj.

Galerija slika grada Zagreba »Benko Horvat«, Katarinski trg 2: Izložba hrvatskog slikarstva XIX stoljeća. Otvoreno svaki dan od 10-13 i 16-20 sati.

Državni arhiv NRH, Marulićev trg 21, svakog dana od 9-14 sati: »Kroz historiju pisanog dokumenta«.

PREDAVANJA

Narodno sveučilište Zagreba, Kordunska 1, u 18.30 sati: Joga — filozofija i praksa. Predavanje s projekcijama drži Tibor Sokelj, publicist.

Zdravstveno narodno sveučilište Račkoga 7 u 18.30 sati: Industrijalizacija i zdravlje. Predavanje s projekcijama drži dr. Miroslav Fleischhacker.

DEŽURSTVA

BOLNICE

Kirurška služba: u četvrtak »Dr J. Kajfeš«, u petak Kirurška klinika Rebro. Interni služba: u četvrtak »Dr J. Kajfeš«, u petak Kirurška klinika Rebro. Ginekološko-porodnička služba: u četvrtak »Dr J. Kajfeš«, u petak »Dr M. Stojanović«, dječja služba: u četvrtak Dječja klinika »Salata«, u petak »Dr M. Stojanović«, otorinolaringološka služba: u četvrtak »Dr J. Kajfeš«, u petak »Dr M. Stojanović«.

LJEKARNE

U četvrtak: Centralna narodna apoteka, Trg Republike 2, i narodne apoteke: Tomislavov trg 13, Proleterskih brigada 239 i Ilica 79.

kazališta

TRG MARŠALA TITA 15	HNK tel. 37-446
DANAS 19.30	Tijardović: MARKO POLO (Predstava za predbrojku 4)
SUTRA 19.30 sati	Čajkovski: PIKOVA DAMA (Predstava za muzičku omladinu)
TRG MARŠALA TITA 5	KOMORNO tel. 37-446
DANAS 16 sati	Begović: BEZ TREČEGA
FRANKOPANSKA 8-10	ZDK tel. 24-625
DANAS 19 sati	Budak: TIŠINA! SNIMAMO! (Predstava za RS »Moša Pijade«)
SUTRA 19 sati	Lope de Vega-Neveux: VRTLAROV PAS (Predstava za RS »Moša Pijade«)
KAPTOL 9	KOMEDIJA tel. 38-21-4
DANAS 20 sati	Hadžić: HOTEL ZA LUDAKE (Rasprodano)
DANAS 15.30 sati	Cankar: SABLAZAN U DOLINI SV. FLORIJANA (Za učenike srednjih škola)
SUTRA 15.30 sati	Lehar: »ZEMLJA SMIJEŠKA« (predstava za učenike srednjih škola)
SUTRA 20 sati	Anonih: VALCER TOREADORA (Rasprodano)
PIONIRSKO KAZALIŠTE TREŠNJEVKA	
DANAS 16 sati	BAJKA IZ VRTICA SNA
DANAS 18 sati	VEĆE PARTIZANSKE DRAME

JUČER: ZA RADNIČKO SVEUČILIŠTE

Jučer su na komornoj pozornici Hrvatskog narodnog kazališta članovi Akademije za kazališnu mjetnost za Radničko sveučilište izveli »Jazava pred sudom« i »Novu u od Stanca«. Vrlo je zanimljivo konstatirati, da se relativno mali repertoar Komorne pozornice, koji se sastoji od predstava »Profesora Žičar«, »Na trnu i kamenu«, »Bez trećeg« i predstave studenata AKU, daju uvijek pred potpuno rasprodanom dvoranom. Ta činjenica pokazuje da kod zagrebačke publike vlada jednako zanimanje za komornu scenu kao i za veliku pozornicu.

Glavni kolodvor i garderoba »Cuvar« Starčevićev trg 8.
Hotel »A« kategorija: »Esplanade« Mihanovića ul. tel. 32-272
»Palace« Strommayerov trg 10 tel. 39-108 3. kategorija »Beograd« Petrinjska 11 tel. 37-360 Central Braniborova 3 tel. 18-387 »Dubrovnik« Gajeva ul. 1 tel. 37-145 »International« Mirsmarska b. 5 tel. 51-157 4. kategorija »Bristol« Gajeva ul. 12 tel. 39-365 »Granit« Juršićeva 6 tel. 37-910 »Imperial« Frankopanska 8 tel. 33-221 »Jadrani« Vlaška 50 tel. 32-648

IZ DRAME »BEZ TREČEG« U IZVEDBI ČLANOVA DRAME HNK

»Na trnu i kamenu«, »Bez trećeg« i predstave studenata AKU, daju uvijek pred potpuno rasprodanom dvoranom. Ta činjenica pokazuje da kod zagrebačke publike vlada jednako zanimanje za komornu scenu kao i za veliku pozornicu.

U KASNE SATE...

UGOSTITELJSTVO

RESTORAN ZA SAMOPOSLUŽIVANJE »RISNJAK«, Trg Joka Vlahovića Topli brodići od 73 sata

NOĆNI LOKALI

BAR »NEBODER«, Ilica 1. Telefon 36-338, otvoren od 21-03 sata. Internacionalni artistski program počinje u 23.30 sati Kavana »Neboder« u 14. i 15. katu otvoreno do 24 sata.

»GRILL-ROOM« Gradskog podruma na Trgu Republike otvoren je od 21-02 sata svaki dan.

VIIA REBAR tel. 23-301 Svaki dan dancin'g otvoreno od 20.30 do 1.00 do 20 sati svaki sat specijalna autobusna veza od restorana »Risnjak« u Bečkovićevoj ulici.

DANCING-BAR hotel »Dubrovnik«, Gajeva 2, Plesna glazba svakodnevno od 21.00 — 0.2 sata, subotom do 0.4 sata.

TRGOVINE

NON-STOPI

»Na-Ma« — Non-stop robna kuća otvorena cijelog dana — Ilica 4-5 i Radićeva i Telefonske naredbe za dostavu u kuću: 25-158

»Na-Ma« — Trešnjevka, Ilica Rade Končara 82, otvorena non-stop te nedjeljom od 8-11.30 sati.

Non-stop prodavaonica parfumerije i galanterije »Jasmina«: Trg Republike 15, Preradovićeve 4, Ilica 41, Ilica 19 (parfumerija i kožna galanterija), Praska 6 (parfumerija i plastične maske)

Prodavaonica za samoposluživanje mješovite robe otvorena od 7-20, dostava namirnica u kuću može se naručiti na telefon: Ilica 22, tel. 22-090 Trg J. Vlahovića, tel. 23-207 Brit trg 12, tel. 38-437, Trg Republike 6 tel. 35-725

Non-stop prodavaonica parfumerije i galanterije »Zorgovani«: Ilica 3 i Ilica 82 (parfumerija i kožna galanterije)

Non-stop prodavaonica tekstilne, platene robe i pribora: »Vuna«, Ilica 8, otvoreno svakodnevno od 7-20 sati

umrli

POGREBI 13. IV MIROGOJ

RUĐOLF EREGA, 79 g., penz., pogreb u 15; LJUBICA KOKALJ, 82 g., kuć., pogreb u 15.30; DESANKA PETKO, 83 g., pogreb u 16 sati.

MIROSEVAC

ANDRIJA TOMIĆ, 52 g., pekar, pogreb u 15.30; ANTUN CRNČIĆ, 48 g., penz., pogreb u 15.45; ANTONIJA POKUPEC, 36 g., kuć., pogreb u 16; FRANJO POZEZANAC, 65 g., penz., pogreb u 16.15; DRAGICA GERŠIĆ, 54 g., penz., pogreb u 16.30 sati.

POGREBI 14. IV MIROGOJ

LJUBICA DOMINKO, 78 g., kuć., pogreb u 15; JOSIP GRAVITIĆ, 49 g., subar, pogreb u 15.30; DRAGUTIN VIĐAKOVIĆ, 63 g., penz., pogreb u 16 sati.

SRETAN PUT!

Putničke agencije, informacije prodaje karata, rezervacije »Putnik« Praska 5 tel. 34-120 sa Inozem Starčevićev trg 5 tel. 37-913 »Kompas« M. Tulec 4 tel. 22-705 »Turisti«, Zrinjevac 18 tel. 24-04; »Centralna«, Goslovača Nehorog 14-20 i 24-302; »Poslužitelj« J. P. Križevac 17, informacije tel. 34-700 rezervacije 34-688. Koliko se govori o ružavanju, informacije i karate Praska 6 tel. 14-781. Pohrana pruge i garderoba

DOBAR POSJET »MARTINA«

Novi domaći film »Martin u oblacima«, koji obraduje suvremenu temu iz studentskog života, pobudio je zanimanje publike i privukao veliki broj posjetilaca. Od početka prikazivanja film se davao u pet kinematografa. U roku od pet dana gledalo ga je oko 48.000 gledalaca.

Film će se prikazivati još ovaj tjedan u svih pet kina, a drugi tjedan će se davati u dva ili tri kinematografa, gdje će ostati na repertoaru do 25. travnja. Očekuje se da će do kraja prikazivanja film posjetiti oko 100.000 gledalaca, brojka koja je poželjna za svaki domaći film.

KADAR IZ »MARTINA U OBLACIMA«

Najzaslužniji obavještajac

14

Cim su Hollardovi planovi stigli u London, Churchill ih je prosludirao, pa je naredio da se leti nad baze koje je Hollard označio na jednoj ranije poslanoj karti sjeverne Francuske. I da se fotografira u svrhu uspoređivanja i kontrole. Snimci su nekoliko dana kasnije potvrdili tačnost Hollardova nalaza.

PRIZNANJE OBAVJESTAJCIMA

U svojim memoarima »Drugi svjetski rat«, u IV knjizi na 43. strani, Churchill također govori o tim otkrićima. I kaže:

»Naša je obavještajna služba odigrala vitalnu ulogu: Tako nam je bilo moguće pripremiti avijaciju za akciju. Platforme za lansiranje kao i podzemna skloništa koja su služila za magazine, bila su pronađena i tako su naši bombarderi mogli da nastupe i da odgode napad tim oružjem i da smanje njegovu efikasnost. Da bi se dobila obavještajna, sva su sredstva bila stavljena u akciju, a koordinačija indikacija koje su primijenjene bila je provedena pažljivo. Svima onima koji su pružili informacije, koji su često radili uz strašnu rizikoznost, a od kojih su neki ostali zauvijek nama nepoznati, ja odužem priznanje.«

Jasno je, poslije predavanja svoje najveće pošiljke u Bernu Hollard je očekivao potvrdu iz Londona. Ona je ubrzo stigla i bila je u znaku priznanja, da je pošiljka vrlo važna. Ali još je nešto mnogo nestrpljivije Hollard očekivao: akciju britanske avijacije. To su očekivali i njegovi odani i poštovni suradnici. Hollard je bio već pomalo i nestrpljiv. Prošla su namine puna dva mjeseca prije početka.

NAPAD NA BAZU

Dvadesetih prosinca 1943. prvo britansko bombardiranje bilo je značajno. U prvom je udaru bilo uništeno 12 rampi od stotinjak njih te koje je Hollard lokalizirao i označio na karti poslanoj u London.

Jedne je noći napokon napadnuta i baza Bois-Carré, a crtač André je drugog jutra tamo došao i mogao je sa zadovoljstvom konstatirati da nije uzalud onako mnogo riskirao kad se upustio u rad povezan s Hollardom.

Krajem prosinca bile su uništene već 52 rampe za lansiranje V-1. Bombardiranje rampi bilo je intenzivno i sistematsko. Krajem siječnja britanski su avijoni uništili već 79 rampi. Među njima je bila i ona u Bonnetot-le-Faubourg gdje je Hollard počeo najprije da upozna veliku Hitlerovu tajnu.

SAVEZNIČKO BOMBARDIRANJE

Sedmi siječnja pukovnik Wachtel, komandant »155. W Flakue«, a to je bila specijalna komanda za lansiranje tajnog oružja ili raketa V-1, u svom je dnevniku zabilježio da savezničko bombardiranje uništava stalnim ritmom postavljene rampe i da neće biti više moguće napad na London obaviti po ranijoj zamisli.

Hitler je ranije izdao nalog da napad s raketama V-1 na London ima početi 15. prosinca 1943. i da se mjesečno ima lansirati 5.000 raketa V-1. Da je tako bilo, pa da se nije ništa izmijenilo u planu i u pogledu datuma o savezničkom iskrcavanju u Normandiji (u lipnju 1944.) tokom tog vremena, odnosno dok bi saveznici okupirali zonu rampi u Normandiji u rujnu, bilo bi na Englesku palo oko 50.000 raketa V-1.

UNIŠTENE RAMPE

Istina je, sve rampe ipak nisu uništili britanski bombarderi, ali je istina i to, da je lansiranje s njih trajalo tri mjeseca umjesto devet mjeseci, a napad i šteta u Engleskoj bila bi najmanje šest puta veća i možda bi čitav rat poprimio drukčiji, nesretniji tok.

Britanski su bombarderi uništili već dio rampi, ali neke su Nijemci sačuvali, a neke obnovili, pa je tako lansiranja V-1 ipak bilo, ali, kako rekomo, daleko manje nego što je Hitler želio, što je zasluga poštovanog Francuza Michela Hollarda u prvom redu.

I Eisenhower, glavni komandant savezničke invazivne vojske, kaže u svojoj memoarskoj knjizi »Rat za Evropu« nešto o tome:

»Logično je misliti, da bi u slučaju da su Nijemci uspjeli postaviti svoj plan o V-1 šest mjeseci ranije, naše iskrcavanje u Evropi bilo krajnje otežano, a možda i nemoguće.«

Prema njemačkim službenim izvorima, na London su bile lansirane 8.564 rakete V-1. Od toga ih je oko 4.000 uništila britanska zračna obrana, a mnogo ih je palo malo poslije lansiranja.

HITLEROV BIJEŠ

Hitler je bjesnio. Komandant pukovnik Wachtel također. On je neuspjeh pripisivao akciji savezničkih špijuna. Mislio je da čitava oblast vrvi od špijuna, a u stvari otkrivanje je bilo djelo nekoliko pod vodstvom odličnog Michela Hollarda koji je radio savršeno.

Wachtel je bio očajan. On je tražio da se pojača služba sigurnosti oko rampa. On se pak boleo da će saveznički špijuni i neza ubiti, pa je uzeo drugo ime, promijenio uniformu i pustio bradu...

JOŠ JEDAN USPJEH

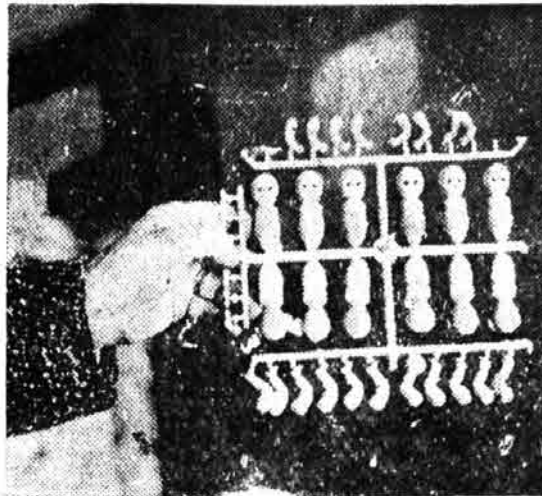
U onoj nervozni i panici Nijemci su poduzimali razne mjere da učine V-1 što efikasnijim. U dvorcu Ribaucourt u Francuskoj okupili su se najvažniji njemački stručnjaci za V-1 na odlučnu konferenciju. To je Hollard saznao i imao je priliku za još jedan svoj uspjeh.

Hollard je odmah tavio preko Berna u London da se sprema taj sastanak. Bilo je muke dok se pronašao na kartama gdje je taj dvorac. Hollard ga je ipak otkrio u oblasti Abeville. London je stvar dobro primio i izvršeno je bombardiranje. Tada je poginulo mnogo njemačkih specijalista, s pukovnikom Siebelom na čelu.

U dvije i pol godine intenzivnog rada za britansku obavještajnu službu Michel Hollard je uvijek imao sreće. Francusko-švicarsku granicu je prešao bez incidenta 93 puta i dao Londonu jednu od najvažnijih tajni iz Hitlerovih planova. Ali nije mu ipak uspjelo da ostane netaknut do kraja rata.

KOBNA VEZA

Krajem 1943. uspostavio je jednu vezu koja je bila kobna. (Nastavlja se)

reporter Tintilinić

IZ JEDNE PRESE IZADE OVAKAV PREDMET, VEĆ VI-DREB ŠTO CE IZ TOGA NASTATI. RADNICA JEDNO-STAVNO OTKINE OD OVE SERIJE POJEDINE DIJELOVE PA IH SPOJI I LUTKA JE GOTOVA!

Kočije na stolu

Nemalo sam se začudio kad sam nedavno bio pročitao zaista zanimljivu podatku da su ljudi izrađivali igračke još dok su živjeli u spiljama! Saznao sam također da su kod nas, mislim na području naše zemlje, pronađene igračke stare više od 2000 godina! Kod Siska je tako pronađen međo od gline a pored međe i igračke za djevojčice. Zamislite, iste kao danas! Razlika je samo u materijalu: lončić, zdjelice, čašice, tanjurići — sve od gline, dok se to isto proizvodi i danas, nakon više od dvije tisuće godina, samo od plastika!

Arheolozi, ljudi koji otkrivaju i proučavaju ostatke starih kultura i naroda, pronašli su dječje igračke i u grobovima starih Grka i Rimljana: košate lopte, lutke s rukama i nogama koje su se mogle pokretati, igračke od jantara i slonove kosti, zatim male bubnjeve, zirkove, zviždaljke itd. Danas se sve te igračke skupljaju i spremaju u muzeje. Najveći takav muzej na svijetu, u kojem je i skupljeno više od polovine svih mogućih vrsta igraćaka, nalazi se u njemačkom gradu Sonnebergu! U tome muzeju ima više od 40.000 igraćaka sa svih strana svijeta!

Sve sam to pročitao sa zanimanjem pa mislim da nije na odmet da i vama prenese. Ali, sad ću vam ispričati ono što sam vidio i čuo u našoj prvoj tvornici igraćaka u Izoli, osnovanoj prije 7 godina, gdje sada već radi više od 700 ljudi! Pravo da vam kažem, na prvi se pogled čini kao da se u toj tvornici uopće ne izrađuju igračke. Prije bi se reklo da se tu pro-

izvodi nešto veliko, na primjer automobili, namještaj, tekstil i sl. Ali, kad se uđe u tvornicu i krene od stroja do stroja, tek se onda vidi da je izrada igraćaka isto tako velik posao kao i proizvodnja svakog drugog predmeta i da strojevi lupaju tako kao da se kuju kotlovi za parobrode ili lokomotive!

U izolskoj se tvornici proizvodi i mehanotehnika, igračka za sastavljanje koju dječaci toliko vole. Svaki stroj proizvodi po jedan dio te igračke a onda se svi dijelovi slijevaju na jedan stol gdje se kompletiraju i pakiraju. Tu sam još vidio svakojakih konjica, crnih i bijelih, i bezbroj kaubojskih kola, zatim poštanskih kočija i običnih seljačkih tajlaga — sve od plastika. Svaki čas radnik čitavu hrpu konjica ili drugih predmeta sipa na stol s kojeg radnice uzimaju pojedine dijelove i spajaju ih. To one rade tako brzo da se začas od hrpe izmišljenog materijala stvore kočije ili što drugo. Jasno je da se tih igraćaka proizvodi vrlo mnogo, jer se malo ne bi isplatilo. Tako je prošle godine iz tvornice u Izoli izašlo ravno 100.000 spravih kaubojskih pištolja.

Tvornica ima jedan svoj pogon u središtu grada. Tu se bojadisu oni mali pokretni konjici od drveta. Pogon je smješten u prostranom i ucom zračnom podrumu u koji se može lako ući iz dvorišta. U nj djeca mogu ući kada god hoće da vide kako se radi pa, ako žele, mogu i sami obojiti kojega konjica. Zgodno, zar ne?

Tekst i snimke: Reporter MALIK TINTILINIĆ

»Djeca pjevaju 81« Rezultati glasanja

Nakon prebrojavanja glasačkih listića objavili smo ovdje imena pet pjevača koji će zastupati Zagreb

Na finalnom natjecanju, koje će se održati 29. travnja također u Radničkom domu, prenositi će ga i Jugoslavenska televizija. Zagreb će zastupati ovi mali pjevači: Petar Hernaut, Boris Kovačić, Anđela Peško, Biserka Spveć i Višnja Vuković

Tko će biti pobjednik na velikom priredbi »Djeca pjevaju 81«, u susretu najboljih pjevača, učenika osnovnih škola iz četiri grada, to ćemo znati tek poslije glasanja slušalaca i gladalaca. Glasat će se o pet s pomoću glasačkih listića, ali će ovaj put listići biti odštampani u »Plavom viesniku« i jednako će služiti kao nagradni kupon budućda će se nazdržiti ne samo mali pjevač nego i oni glasači koji budu imali najviše sreće pri izvlačenju kupona.

ZASTO STOJITE! IZVOLITE SJESTI!

mislili ste da ne znam

... kako je u nedjetju mala Milja platila cijenu ljepote?

Evo što je bilo: Oduvika Milja već rano ujutro novu bijelo-plavu haljinicu. Prošetala se po naselju u Pošnegovićevoj ulici, zadovoljna što ljudi primjećuju: »Kako si danas lijepa!«

Ali mama ko mama: »Milja, obuci staru haljinu pa se igra! Ja sad moram otići.«

Milja neće. Voli biti lijepa. U reću, glavno je da se ne zaprlja.

Ali, ne napusti! Došla družba pa se lopta. Milja ne smije.

Bilo već blizu podneva. Djeca se natrčala, a Milja nastajala i našetala. Ljudi, kako li bi i ona potrčala za lentrom. Iskocila malo zemlje i — ispekla na suncu kolodci! A mama još nema i Milja ne može nestrpljivo haljinu. Stoji Milja pred kućom a suze se kotrlju...

Što ćemo kad želimo biti lijepi... (M. T.)

DOPIS IZ ŠKOLE

MLADI BIOLOZI U ROVINJU

Ovih je dana biološka grupa naše škole pod vodstvom prof. Martinisa boravila u Rovinju gdje je proučavala životinjski i biljni svijet mora. Proučavanja smo vršili u tamošnjem Oceanografskom institutu koji nam je stavio na raspolaganje ne samo svoje laboratorije već i poseban brod za istraživanje.

PREDA JE IZVUCENA S DNA PUNA RAZNIH MORSKIH ORGANIZAMA

Već sutradan nakon dolaska u Rovinju u luci nas je čekao mali trabakul, ljuštajući se na uzbuđenoj površini. Otsnuli smo se od obale i s velikim zanimanjem promatrali kako brodska posada uz pomoć raznih sprava ispituje morsku vodu. Planktonska mreža i dreda, spuštene na dno, začas su dignute na površinu. Našli smo u njima svakojake žive morske organizme, veoma zanimljive za nas mlade biologe. Sve smo to razvrstali, a aige smo najprije isprali u jednoj posudi, pa ih onda prešali.

Svaki dan što smo ga proveli u Rovinju bio je posvećen kakvom naučnom zadatku, ali je bilo i dosta slobodna vremena, pa smo se lijepo

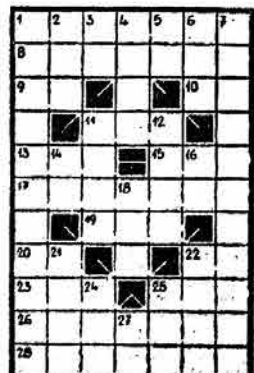
bavljali. Najradije smo se teli uz obalu ili razgledavali grad, a najveselije je bilo kod zajedničkog stola, prilikom ručka ili večere. Naime, kolegice iz grupe bile su ujedat i naše kuharice, a nije im ba uvijek polazilo za rukom da tačno odrede »salinitet« jela pa je na račun toga bilo mnogo šale i smijeha.

Iz Rovinja smo donijeli ne samo ugodne uspomene i mnogo novog znanja nego i dosta naučnog materijala, koji će poslužiti unapređenju nastave u našoj školi.

MARINA KUNOVIĆ
HERBERT KRAUTHACKER
uč. II r. V. gimn. »Bogdana Ogrizovića«, Zagreb

krizaljka

VODORAVNO: 1. Gorsko sedlo na Velebitu, 8. Jedan naš govor, 9. Španjolski gramatički član, 10. Uzvik dozivanja, 11. Jednoznamenasti broj, 13. Marijivost, 15. Vrsta udava, 17. Pripadnik indijanskog plemena u Kanadi, 19. Zlg, 20. Kratica za »stariji«, 22. Du-

Iji oblik prijedloga, 23. Pošetina za crtanje, 25. Glazbeni pojam, 26. Grad u meksičkoj državi Vera Cruz, 28. Jedinica za mjerenje kutova.

OKOMITO: 1. Najviša titula u šahu, 2. Američka filmska kompanija, 3. Rijeka u Westfalskoj, 4. Materija, 5. Sastavni veznik, 6. Poznati zagrebački kriketarist, 7. Najviši vrh planine Nidze na granici FNRJ i Grčke, 11. Tavanska gređa, 12. Rijeka u Srbiji, 14. Konj, 15. Središte vrtnje, 18. Staza, 21. Određeni dio puta, 22. Stambena prostorna, 24. Mjesto u Srijemu, 25. Prolječni mjesec, 27. Suglasnik i samoglasnik.

RJESENJE KRIZALJKE IZ PROŠLOG BROJA — Vodoravno: 1. Cigorin, 7. Ing, 8. Era, 9. Kl, 10. Emir, 11. Orati, k, 13. Bina, 14. Po, 15. Ego, 16. Tom, 17. Ra, 18. Grla, n, 19. Union, 20. Isto, 22. Ni, 23. Crv, 24. Vlj, 25. Apatija.

ISTOM MJEROM

Njemački ekonomist Karl H. Rau na zlu je glasu kao grubijan i bezobzirni čovjek. Pozvan u dom jednog učenjaka, pobudio je odmah ljekobu prisutnih kolega, koji su poznavali Rauovu neobuzdanost. I doista, Rau je postao nestrpljiv, jer jelo nikako da stigne na stol. Rau konačno bez poziva sjedne za stol sam, nalakati se i nagne preko tanjira, pa vikne:

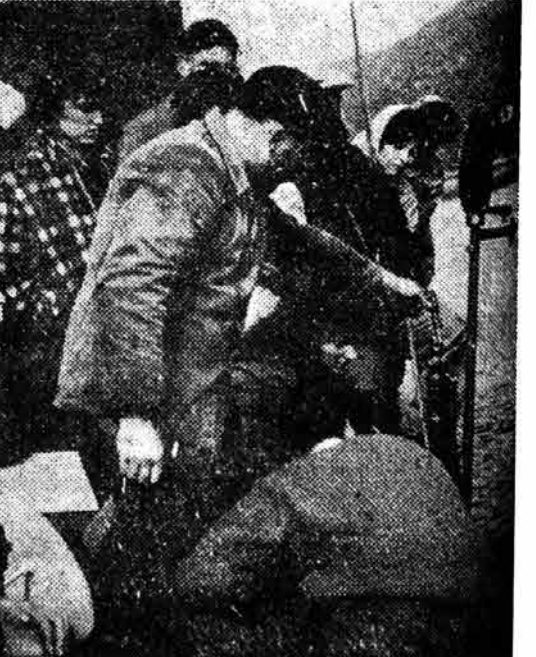
— Što je, kad ćete već raspaliti s tim krkanjem?

— Odmah, odmah! — javi se supruge domaćina, jednog njemačkog kritičara. — Neotesanac se već zalvalio preko stola!

PREDSTOŽNOST

Modernistički kipar Henry Moore dobio je narudžbu, da trg pred vijećnicom u Harlowu ukrasi jednom modernom mramornom skulpturom. — Ostavili su mi slobodne ruke, — pričao je Moore kasnije. — Jedino su mi naredili, da u skulpturi izvedem vijuge i šupljine tako, da se u njima djeca ne mogu zaglaviti.

anegdote

MLADI ZAGREBAČKI BIOLOZI UZ POMOĆ STRUČNJAKA OCEANOGRFSKOG INSTITUTA U ROVINJU MJERILU BODA SALINITET (SILANOST) MORA U DUBINI OD 100 METARA. Snimio: STJEPAN PEKLIJAK, uč. II r. V. gimn. »Bogdana Ogrizovića«, Zagreb

U POJEDINACNOJ KONKURENCIJI SVJETSKOG PRVENSTVA U STOLNOM TENISU

SVI NAŠI ISPALI!

Mali Brazilac Biriba pobijedio svjetskog prvaka Kineza Jung Kuo Tuana • Prodor mladih — Miki, Biriba, Averin u prvom planu

PEKING — Nastavak svjetskog stolnoteniskog prvenstva u pojedinačnoj i muškoj konkurenciji obiluje iznenađenjima. Iz natjecanja su već ispala gotovo sva najrenomiranija imena svjetskog stolnog tenisa — svjetski prvak Jung Kuo Tuan, službeni prvak Kine Vang Cuan Jao, Švedanin Alser, već ranije Berzik, Andreadis, Leach itd. — pa nas ne treba mnogo činiti što su i naši predstavnici Vogrin i Marković podlegli naletu brojnih domaćih igrača.

Vogrin je ostao posljednji Jugoslaven u pojedinačnoj konkurenciji. U četvrtom kolu pobijedio ga je Kinez Tan Čo Lin 21:11, 21:13, 21:19. To je taj isti Kinez, 18-godišnji srednjoškolar iz Kantona, koji je kolo ranije pobijedio i evropskog prvaka Berzika. Više iznenađuje poraz Vojislava Markovića, jer je njegov protivnik ipak manje poznat. Njega je svladao Hsu Vej Cuo poslije ogorčene borbe u pet setova. Hrbud je ispao već u trećem kolu, jer ga je Kinez Ču Pen Lung pobijedio s 3:2.

Mi nemamo predstavnika više ni u igri parova. Švedani Alser i Larson pobijedili su Vogrin i Hrbuda 21:13, 22:20, 21:18, a Rumunji Negulescu i Retty Markovića i Terana sa 3:2.

rakami (Japan) — Gomova (Zapadna Njemačka) 3:0, Averin (SSSR) — Alser (Švedska) 3:1.

Za najveće iznenađenje smatra se ipak pobjeda 15-godišnjeg Brazilca Da Coste, poznatog pod imenom Biriba, koji je eliminirao službenog svjetskog prvaka Kineza Jung Kuo Tuana u četiri seta. Slušinu sudbinu doživio je i službeni prvak Kine Vang Cuan Jao koga je pobijedio mladi 17-godišnji Japanac Miki, šesti sa službene rang-liste u svojoj zemlji, za koga Japanci tvrde da je najveći talenat koji se posljednjih godina pojavio u Japanu.

Nakon Madžara Berzika ispao je i Madžar Peterfy koji je bio najuspješniji igrač Madžarske u ekipnoj konkurenciji. Njega je pobijedio Japanac Ogimura u ogorčenoj borbi od pet setova. Od Madžara ostao je još samo veteran Szido. Ni Čehoslovaci nemaju više nikoga tko bi se probio u peto kolo. Stančić je pobijeđen od Kineza Vang Sia Senza, a Vihnanovski od prvaka Zapadne Njemačke Freundorfera. Ispao je i posljednji Šved — Alsera je pobijedio 18-godišnji moskovski student Averin.

Ostali interesantni rezultati Ogimura — Peterfy 3:2. Mu-

GENADIJ AVERIN — 18-GODIŠNJI STUDENT IZ MOSKVE JEDAN JE OD RIJETKIH EVROPLJANA KOJI IDE DALJE

KOMISIJA ZA SASTAV NOGOMETNE REPREZENTACIJE POZVALA NA TRENING 49 NOGOMETASA

NIŠTA NOVA U IZBORU

BEograd. — Komisija za sastav i pripreme nogometne reprezentacije odredila je izbor, koji će u okviru priprema za susret s nogometašima Madžarske 7. svibnja na četiri fronta, odigrati trening-utakmicu u srijedu 19. travnja, na stadionu JNA u Beogradu.

- »A« MOMČAD: Soškić, Križković, Đurković, Jusufi, Šiljaković, Zaničić, Miladinović, Zebec, Perušić, Knez, Galić, Matuš, Kostić, Veselinović, Mujić i Sekularac.
»B« MOMČAD: Irović, Vidičić, Šikić, Tomić, Roganović, Nikolić, Marković, Santek, Kozilina, Radaković, Ankočić, Ferhatović, Ivoš, Naumović, Medle, Mladenović i Guljin.
»MLADI«: Vukasović, Panteleć, Cuzzi, Folić, Ilić, Miličević, Jovanović, Vasović, Seberić, Vislavski, Haraminčić, Remete, Kovačević, Frančević, Kraljević i Lukarić.

prezentacija igra s OFK »Beogradom«.
Nemože nitko reći da komisija nije pozvala »pod zastavu« velik broj kandidata. Međutim, komisija nije pokazala nimalo hrabrosti u izboru ma da je diskretno nagovijestila da je izbor, da će i toga biti. Izbor je velik, ali još uvijek ograničen na stara, prokušana imena. Začuduje da se

u spisku nalaze neki igrači, koji momentalno ne igraju ili ukoliko igraju, svojom formom ne pokazuju ni klupski standard a kamoli u spremu za reprezentativni dres. Još više iznenađuje da je i sa ovako velikog spiska izostao Vukas, iako svojom igrom iz kola u kolo pokazuje da je u velikoj formi i sigurno spremniji da nosi reprezentativni dres nego mnogi pozvani kandidati.

novosti

- SUSRET BOKSAČKIH REPREZENTACIJA podsavaže Zagreb i Osijek održava se u nedjelju u Zagrebu u dvorani na Vetesajmu. Obje momčadi nastupit će u potpunom sastavu, pa ćemo tako vidjeti na djelu i neke kandidate za evropski šampionat. (2)
• STOJAN OŠOJNAK I IKO MATOVINOVIĆ — trener i tehnički referent »Rijeke« prisustvovali su utakmici »Dinamo« — »Fiorentina«, vjerojatno da bi otkrili u igri »plavih« nešto što bi trebalo da imati u vidu na nedjeljnoj utakmici u Rijeci. (2)
• »JUGOMONTAŽA« će biti protivnik košarkaškog kluba »Partizan« potpisao je definitivno pristupnicu za svoj matični klub, karlovački »Zelenaš«. Krizan se momentalno nalazi na priprema reprezentacije pred evropsko prvenstvo. (8)

U BOROVI 3:0
U SUSRETU »BOROVO« — »VOJVODINA«

BOROVO, 13. travnja — Ljubić momčad novosadske »Vojvodine« u svom potpunom sastavu, poražena je od borovskog zonaša čak sa 3:0 (2:0).
Golove za »Borovo« postigli su: Otašević, Uzorov i Pakter. Susret je promatralo oko 3000 gledalaca. (m-č)

SPORT

PREDSJEDNIK TITO
POKROVITELJ
PROSLAVE
50-GODIŠNICE
»HAJDUKA«

SPLIT, 13. travnja — Predsjednik Republike Josip Broz Tito prihvatio se pokroviteljstva nad proslavom 50-godišnjice nogometnog kluba »Hajduka« u Splitu, koja će se održati u kolovozu ove godine.

Vijest o ovom primljenju je u Splitu s oduševljenjem i shvaćena je kao veliko priznanje »Hajduku« za njegovu djelatnost u proteklih pet decenija.

»DINAMO« NIJE USPIO. »FIORENTINA« IDE U FINALE CUPA OSVAJAČI CUPOVA, ALI »LJUBICASTI« NEĆE TAKO BRZO ZABORAVITI PRVO POLUVRIJEME NA STADIONU U MAKSIMIRU. ALBERTOSI JE IMAO PUNE RUKU POSLA. VIŠE U PRVOM NEGO U DRUGOM POLUVREMENU

»DINAMO« — »FIORENTINA« 2:1 (2:0)

20 MINUTA NADE

»Dinamo« je odlično počeo i poveo 2:0 • »Fiorentina« u finalu čupa pobjednika evropskih nogometnih cupova

ZAGREB, 13. travnja — Uzvratni susret za polufinale čupa pobjednika evropskih nogometnih cupova, Stadion u Maksimiru, Gledalaca 18.000. Noćna utakmica. Vrijeme pogodno za igru. Teren dobar. Sudac Jan Kmet (CSSR).
STRJELCI: Matuš u 15., Haraminčić u 18., i Petris u 50. minuti.
»DINAMO«: Irović 7, Šikić 7,5, Lamza 7, Santek 3, Marković 7,5, Perušić 7,5, Cvitković 6,5, Conč 1, Haraminčić 7,5, Matuš 6,5, Blažić 6.
»FIORENTINA«: Albertosi, Robotti, Castelletti, Benaglia, Orzan, Marchesi, Hamrin, Lazrotti, De Costa, Milan, Petris.

taršuta Cvitkovića. Bilo je još prilika: Matuš je izbio jednom potpuno sam u kazneni prostor i kad mu je put do vratara bio otvoren, on je pucao sa 14 metara umjesto da dođe još mnogo bliže. Po jedan Matušev i Šikičev udarac uzdramili su statističke.

Koliko je nade dao odličan početak »Dinama« i kako je fiorentinski zaostatak od 0:3 izljudao na dohvat ruke!
Trebalo je da se nakon dva zgoditka postignutih u svega 18 minuta igre postigne i treći u onih preostalih 72 minute, pa da na kraju, ako se ne postigne četvrti pobjedonosni, finalistu odredi sreća — ždrijeb!

20 minuta igre postiglo dva a ne tri potrebna zgoditka. Kasnije je postajalo sve očitije da je sve teže i teže postići zgoditak a da je sve veća mogućnost da ga se primi.

ODLIČAN POČETAK
Počelo se odlično ali se nije izdržalo do kraja. Teško je i bilo očekivati da će »Dinamo« moći napadati onako uraganski sve do kraja igre. Dok je bilo snage vodilo se sa 2:0, a tada se oko 25 minute prvog dijela premoć počela pomalo rasplinjivati. Fiorentinci koji u prvih 20 minuta nisu imali vremena da se srede, postaju pomalo ravnopravni protivnici.
Lopta je sve češće u njihovom posjedu. Nije ni čudo, jer oni su u prvih 20 minuta u isključivo obranu utrošili mnogo više snage nego dinamovci u juriji na njihova vrata.

DVA RAZLIČITA POLUVREMENA
Igra je pružila dva potpuno različita poluvremena — prvo koje naročito za početak zaslužuje najvišu ocjenu i drugo u kojem je bilo teško prepoznati da su to oni isti igrači iz prvog dijela igre. Ipak, tu nema šta da se prebacni. »Dinamo« je morao započeti takovim tempom bez obzira da li je u stanju to izdržati ili ne. Normalna posljedica bila je, da kad je ponestalo snage, da su navalne akcije bile sporije i manje opasne, žubori na gol risedi i mekši, a dodavanje nepreciznije. »Dinamo« je pomalo izbacilo iz ritma i to što su igrači »Fiorentine« nakon 2:1 zadržavali igru čestim izbacivanjem lopte u aut i slično.

EFIKASNI GOLOVI
Oba gola bila su veoma efektivna. Prvi je postigao Matuš oštrim poluvisokim udarcem iz slobodnog udarca sa 22 metra. Strijelac drugog zgoditka bio je Haraminčić iz gužve sa 10 metara oštrim udarcem nakon cen-

TALJ—BOTVINIK

ŠESTI PORAZ TALJA!

MOSKVA, 13. TRAVNJA — I sinoć je kazalište »Estradestralo od pjesaka. To je publika po šesti put nagradivala Botvinka u ovom izuzetnom borbenom okršaju. Botvink je pobijedio Talja u 11. partiji. Svjetski prvak, kao crni, nije uspio ni da remizira, što bi također odgovaralo Botvinku. Mihail Botvink tako sada vodi sa 7,5:3,5 boda. Bivšem svjetskom prvaku dovoljno je još pet bodova iz 13 partija, pa da vrati naslov.

Botvink je otvorio partiju s daminim pišakom. U drugom potezu Talj je izbjegao Nimcovičevu indijku, koja mu dođad nije donijela ništa dobrog. Botvink je već u 12. potezu ponudio žrtvu pjesaka, a kad ga je Talj uzeo, nekoliko poteza kasnije Botvink je stvorio odlučni napad kojim je dobio i pjesaka natrag. Kad je bivši svjetski prvak u 20. potezu osvojio pjesaka a-pjesaka, po općoj ocjeni velemajstora, Talj je već tada imao propalu poziciju. On je međutim i dalje pružao otpor sve dok Botvink nije stvorio matne prijetnje.

BOTVINK — TALJ
Slavenska obrana
1. d4 g4, 2. e4 e6, 3. Sc3 d5, 4. cxd5 cxd5, 5. Sf3, Sc6, 6. Lf4, Lf5, 7. e3 e8, 8. Lb5 Lb4, 9. Se5 Da5, 10. Lc6+ bxc6, 11. 0-0 Lc3, 12. bxc3 Dxc3, 13. Dc1 Dc1, 14. Tf1c1 0-0, 15. f3 h6, 16. Sc5 Tc8, 17. a4 Sd7, 18. Ld6 Sb6, 19. Le5 Ld3, 20. S:a7 T:a7, 21. L:b6 T:a6, 22. a5 Lc4, 23. Ta3 f6, 24. e4 Kf7, 25. Kf2 Tg6, 26. Ke3 Te8, 27. Ta3 Tc8, 28. g4 T:b6, 29. h4 Tc8, 30. h5 Tbc8, 31. e5 g6, 32. h6g+ Kg6, 33. T:c2 f:c2, 34. d:c2 T:h3, 35. Th2 T:c8, 36. Kd2 Lb3, 37. a6 Lc4, 38. a7 Th7, 39. Ta1 Ta8, 40. Le3 Th7, 41. T:h4+ Kg7, 42. Th1 Tb2 i Talj se ujedno i predao.
Danas je slobodan dan. U petak se igra 12. partija. Talj ima bijele figure.

STANBIĆ

NEKADMASIVO
MINERALNO SREDSTVO
ZA NJEGU LICA

Aria
CRÈME

Večernji list

SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA GRADA ZAGREBA

Izdaje i štampa Novinsko izdavačko poduzeće
«Vjesnik», Zagreb, Masarykova 28 — Uredite
redakcijski kolegij — Glavni i odgovorni ured-
nik: MIROSLAV BILIC — Uredništvo i uprava: Za-
greb, Masarykova 28 — Telefon: 23-286 i 35-341 —
Poštarna plaćena u gotovu — Rukopisi se ne
vraćaju — Mjesečna pretplata za tisk. 180.— Din
potporučnitsa 2890.— Din — Mjesečna pretplata
za inozemstvo dvostruko
Tekući račun 100-705
1-1190
List izlazi svakog dana osim nedjelje

Korzo
ljetni kaputi

SNAGE UN ZAPLIJENILE POŠILJKU BELGIJSKOG ORUŽJA ČOMBEU

ORUŽJE ZA ČOMBEA

LEOPOLDVILLE, 13. travnja (AP) — Organi UN zaplijenili su jučer na leopoldvilskom aerodromu jedan transportni avion koji je prenio iz Belgije za Čombeove jedinice u Katangi 7,5 tona oružja. Prema riječima predstavnika UN, transporter DC-4, vlasništvo zapadnonjemačkog poduzeća »Air Continental« iz Hamburga i ustupljen belgijskoj zrakoplovnoj kompaniji »Sahena«, isporučio je tovar, označen kao »policijsko oružje« još neidentificiranoj osobi u gradu Južne Katange Kolveziju. U ovlaštenim krugovima se saznaje da je oružje ukrcano u Bruxellesu.

IZJAVA PREDSEDNIKA SAD
O INTERVENCIJI NA KUBI

KENNEDY PORIČE

WASHINGTON, 13. travnja (AFP) — Predsjednik SAD Kennedy izjavio je danas na konferenciji za štampu da oružane snage SAD neće ni pod kojim uvjetima izvršiti intervenciju u Kubi.

Kennedy se također suprotstavio svakom pokušaju ofenzive protiv Kube iz SAD.

USPJEH NAUKE

(NASTAVAK S I. STRANE)

Iza izvanredno dostignuće, direktor Američke nacionalne agencije za aeronautiku i istraživanje svemira, James Webb, izrazio je nadu da će sovjetski učenjaci staviti na raspolaganje učenjacima drugih zemalja informacije koje su stekli zahvaljujući ovom pokusu.

Direktor Talijanske astrofizičke opservatorije profesor Rignini čestitao je sovjetskim učenjacima na »grandioznom podvigu koji će vjerojatno ostati kao najznačajniji događaj nove svemirske nauke«.

U Bonnu je profesor Herman Obert, bivši učitelj profesora Wernera von Brauna, rekao da su prve sekundarne najopasnije. »Sovjeti su riješili ovo pitanje upotrebom snažnih raketa za prvu fazu i to predstavlja njihov veliki uspjeh«, rekao je on.

Voditelj astronoma na Univerzitetu u Oslu doktor Ralf Brade izjavio je da najimpresivniji dio sovjetskog dostignuća predstavlja vraćanje astronauta na unaprijed određeno mjesto.

ŠIROKI VIDICI

ZAGREB, 13. travnja — Zagrebački muzički Biennale, zamišljen kao internacionalni festival suvremene muzike, koji treba da dađe presjek muzičkog stvaralaštva u svijetu — bio je glavna tema jučerašnje sjednice Savjeta za kulturu NOGZ-a, kojoj je predsjedavao Ivo BOJANIĆ.

Prema dosadašnjem interesu, može se zaključiti, posjet biennalskim priredbama bit će dobar. Poduzeto je sve da se

sport

TENIS POBJEDA PILIĆA

PARIZ, 13. travnja (Tanjug) — Na međunarodnom teniskom turniru u Aix-en-Provence, u Južnoj Francuskoj, odigrano je prvo kolo singl-susreta. Jugoslavenski tenisač Pilić savladao je u tri seta Švedanina Schmidta s rezultatom 2:6, 6:3, 6:3.

U sjedištu francuske teniske federacije danas su određeni nosioci skupina u međunarodnom teniskom prvenstvu Pariza koje, uz sudjelovanje preko 90 francuskih i stranih igrača i igračica, počinje 15. travnja na pariskom stadionu »Roland Garos«. Jugoslavenski tenisač Bora Jovanović, koji zajedno s Pilićem sudjeluje na ovom natjecanju, nosilac je jedne od osam skupina.

Isporučka oružja u Katangu je direktna povreda rezolucije UN o Kongu prema kojima sva »pomoć Kongu treba da se vrši preko UN«.

Predstavnik UN je izjavio da još nije poznato kome je oružje isporučeno.

TEŠKA NESREĆA

PORT BARRE, 13. travnja (Reuter). — U američkoj državi Louisiana došlo je jutros do teške saobraćajne nesreće kad je na jednom neosiguranom prelazu brzi vlak naletio na auto. Sedam osoba od ukupno osam koliko se nalazilo u kolima, izgubilo je živote. Među nestradalima nalazi se šest članova jedne porodice.

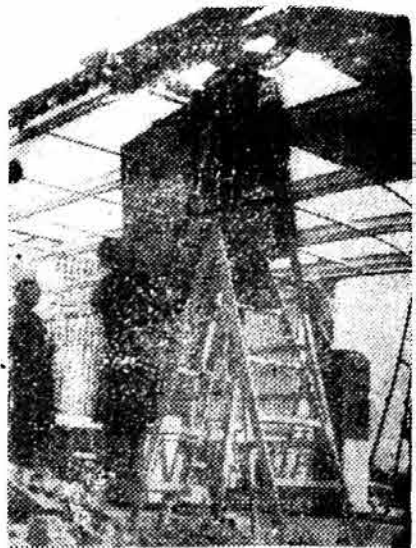
posjet realizira u maksimalnim mogućnostima. Stručna komisija je podnijela Savjetu program muzičkog Biennala Zagreba koji je načelno usvojen.

Savjet je nadalje razmotrio izvještaj komisije o funkcioniranju narodnih odbora u sistemu društvenog samoupravljanja na području Zagreba i u njemu danu orijentaciju za daljnje razvijanje i jačanje svih organa komuna i komunalnog uređenja u cjelini. Savjet je raspravljao i o problemu Arheološkog muzeja i gradnje ekspozicionog pavilijona u dvorištu zgrade, o statusu »Varietea«, koji treba da preraste u ustanovu sa samostalnim financiranjem, i na kraju je odlučio da Društvu novinara Hrvatske dodijeli 300.000 dinara kao prilog u Fond za nagrade.

foto-kronika

Sinoć je u hotelu Esplanade održana vrlo uspješna modna revija mlade kreatorke iz Splita Marice Krivić. Publika je topla prijala njene originalne i inventivne, a u suštini jednostavne modele.

Radovi na uređenju benzinske stanice u Miramarskoj ulici ispred Gradske vijećnice ubrzano napreduju. Tokom jučerašnjeg dana počela je montaža automatskih benzinskih crpki za tankiranje vozila raznim vrstama goriva. (K. P.)

U Alžiru ultrakolonijalisti nastavljaju terorističke akcije. Ovih dana oni su ozbiljno oštetili kuću predstavnika francuske vlade u Alžiru Jacquesa Coup de Frejaca. Od eksplozije bombe potpuno su uništena i njegova kola koja su se nalazila pred kućom. Međutim, sam Frejac se u to vrijeme nalazio u Parizu.

Pariski modisti lanirali su ovaj originalni prolekt šesir, kome su dali ime »morski jež«. Međutim, za nošenje ovog neobičnog šesira nije dovoljno samo lijepo i pravilno lice, nego i veoma debela novčarka. Naime, šesir je ukrašen pravim dijamantima.

Britanski premijer Macmillan završio je i svoj posjet Ottawi. Britanski premijer je s kanadskim premijerom Diefenbakerom razgovarao o problemima NATO-a, najnovijem razvoju situacije u Laosu i o ekonomskim problemima Zapadne Evrope. Na slici: Macmillan i Diefenbaker na aerodromu u Ottawi.

ULTRAŠI NASTAVLJAJU TERORISTIČKE AKCIJE

PUŠKARANJE U PARIZU

PARIZ, (Reuter) — Terorističke akcije desnih ekstremista nastavljene su sinoć u Francuskoj i u Alžiru. Između ekstremista i francuske policije došlo je do puškaranja u južnom dijelu Pariza. U ovom sukobu ranjena su tri policajca, od kojih jedan teže i tri prolaznika.

Policija je u Parizu uhapsila 20 Francuza osumnjanih za učešće u nedavnim

atentatima paklenim strojevima u Parizu i u drugim mjestima Francuske.

Zbog straha od terorističke akcije ultrašah jučer je u Le-manu zaustavljen ekspres koji saobraća između Pariza i Rennesa. Pronijeli su se glasovi da su ekstremisti prikrili u vozu pakleni stroj. Policija je zaustavila vlak i izvršila pretres.

Sinoć je u gradu Alžiru eksplodirao pakleni stroj. Do eksplozije je došlo u evropskom dijelu grada u hodniku zgrade u kojoj stanuje generalni inspektor službe sigurnosti. Pričinjena je znatna materijalna šteta.

jučer telefonom s predsjednikom Republike Kongo Antoineom Gizengom u okviru napora da se održe direktni razgovori

U Leopoldvilleu smjeruje da bi do susreta predstavnika legalne kongoanske vlade i Kongsavubiovih ljudi moglo doći idućeg tjedna u Ateni, ali o tome još nije postignut konačan sporazum.

vrijeme

Prevladavat će lijepo sunčano vrijeme. Temperatura u postepenom porastu.

pseći humor

1619

— MENE LI SI SMATRAO TIPČINOM?!